

STUDIU DE OPORTUNITATE
PENTRU DELEGAREA ACTIVITĂȚILOR
DE COLECTARE ȘI TRANSPORT A
DEȘEURILOR MUNICIPALE ȘI A ALTOR
FLUXURI DE DEȘEURI ȘI OPERAREA
STAȚIEI DE TRANSFER REGHIN,
COMPONENTE ALE SERVICIULUI DE
SALUBRIZARE AL JUDEȚULUI MUREȘ,
DIN CADRUL SISTEMULUI DE
MANAGEMENT INTEGRAT AL
DEȘEURILOR MUNICIPALE SOLIDE DIN
JUDEȚUL MUREȘ (SMIDS MUREȘ)– zona 4
Reghin

Cuprins

Definiții și abrevieri	Error! Bookmark not defined.
Introducere	6
1. Cadrul legislativ	8
1.1. Legislația privind gestionarea deșeurilor	8
1.2. Cadrul legislativ în domeniul achizițiilor publice	22
1.3. Cadrul legislativ privind administrația publică și serviciul de salubritate	23
2. Descrierea Sistemului actual de management al deșeurilor municipale.....	29
2.1. Date generale	30
2.2. Aspecte tehnice privind gestionarea deșeurilor municipale	31
2.3. Compoziția deșeurilor.....	32
2.4. Transferul deșeurilor.....	32
2.5. Obiective și ținte	32
3. Modalitatea de gestionare a serviciului de colectare și transport a deșeurilor municipale.....	37
4. Implementarea Instrumentului Economic Plătești Cât Arunci.....	39
5. Fezabilitatea economico-financiară.....	40
6.1. Analiza pragului de suportabilitate a tarifului de către populație	40
6.1.1. Opțiuni privind colectarea tarifului aferent serviciului de salubritate.....	41
6.2. Analiza economico-financiară din perspectiva costurilor aferente activității efectuate .	43
7. Aspecte de mediu și sociale.....	44
7.1. Aspecte de mediu.....	44
7.1.1. Aspecte referitoare la monitorizarea impactului asupra mediului pe care îl au activitățile desfășurate.....	45

7.1.2.	Aspecte referitoare la atingerea țintelor prevăzute în legislația de mediu privind deșeurile municipale.....	45
7.2.	Aspecte sociale.....	46
8.	Analiza contractuală și instituțională.....	46
8.1.	Opțiuni legale privind delegarea operării serviciului.....	46
8.2.	Opțiuni privind Tipul de contract și Procedura atribuire a serviciului.....	48
8.3.	Durata delegării serviciului	49

Tabele și figuri

Tabel 1 Ținte pentru pregătire și reutilizare.....	12
Tabel 2 Reglementările europene, naționale și responsabilitățile APL în domeniul gestiunii deșeurilor.....	14
Tabel 3 Legislația privind operațiile de gestionare a deșeurilor	18
Tabel 4 Legislația privind fluxurile specifice de deșeuri.....	20
Tabel 5 Legislația privind administrația publică și serviciile de salubritate.....	23

Definiții și abrevieri

ADI	Asociația de Dezvoltare Intercomunitara
ADI ECOLECT MUREȘ	Asociația de Dezvoltare Intercomunitara "Ecolect" Mureș
ANAP	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice
APL	Autorități Publice Locale
CJ	Consiliu Județean
CMID	Centru de Management Integrat al Deșeurilor
HG	Hotărâre de Guvern
OIREP	Organizații care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului
OUG	Ordonanță de Urgență
PJGD	Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor
PNGD	Plan Național de Gestionare a Deșeurilor
SEAP	Sistemul Electronic de Achiziții Publice
SF	Studiu de Fezabilitate
SMID	Sistem de Management Integrat al Deșeurilor
SNGD	Strategia Națională de Dezvoltare a Deșeurilor
SO	Studiu de oportunitate
TMB	Tratare Mecano-biologică
UAT	Unități Administrativ Teritoriale

Introducere

Elaborarea Studiului de Oportunitate este o cerință a Legii nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare legea serviciilor comunitare de utilități publice, scopul acestuia fiind de a fundamenta și stabili soluțiile optime de delegare a gestiunii serviciului de salubritate.

Prin prezentul studiu se va realiza totodată și fundamentarea deciziei privind modalitatea de atribuire a contractului conform prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice și a Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

La elaborarea Studiului de oportunitate privind activitatea de colectare și transport a deșeurilor menajere generate în județul Mureș au fost luate în considerare atât prevederile din Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare aferente proiectului « Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Mureș », cât și necesitatea implementării noilor prevederi legislative în domeniul gestiunii deșeurilor apărute de la data aprobării Cererii de Finanțare până în prezent și anume HG nr. 942/2017 privind aprobarea Planului Național de Gestionare a deșeurilor, OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor și, ale Hotărârii Consiliului Județean 91/27.05.2021 de aprobare a Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Mureș, prin care se impune extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale.

Activitățile serviciului de salubritate care fac obiectul delegării sunt:

-colectare și transport separat de deșeuri municipale cu excepția deșeurilor de hârtie, metal, plastic, sticlă;

-colectare și transport separat al deșeurilor municipale de hârtie, metal, plastic și sticlă;

-operare stație de transfer pentru gestionarea deșeurilor municipale cu excepția celor de hârtie, metal, plastic, sticlă și deșeuri verzi, inclusiv transportul deșeurilor la facilitățile ulterioare de tratare/eliminare

-operare stație de transfer Reghin pentru gestionarea deșeurilor de hârtie, metal, plastic, sticlă, deșeuri verzi, inclusiv transportul deșeurilor la facilitățile ulterioare de tratare/eliminare și valorificarea deșeurilor de sticlă.

Activitățile viitorului serviciu de salubritate enunțate mai sus sunt în conformitate cu prevederile Legii nr. 101/2006 republicată privind serviciul de salubritate a localităților, art.2 alin. (3).

Categoriile de deșeuri care fac obiectul prezentului Studiu de oportunitate și fundamentare a contractului/contractelor de delegare cu viitorul operatori sunt:

- deșeuri menajere, respectiv fracțiile de deșeuri reciclabile (hârtie/carton, plastic, metal, sticlă), biodeșeuri (verzi și alimentare), deșeuri voluminoase, deșeuri periculoase, deșeuri reziduale;
- deșeuri similare provenind din activități comerciale, din industrie și instituții, respectiv fracțiile de deșeuri reciclabile (hârtie/carton, plastic, metal, sticlă), biodeșeuri, deșeuri

voluminoase, deșeuri reziduale);

Conform Aplicației de finanțare care a stat la baza aprobării proiectului SMID Mureș și documentelor constitutive ADI, pentru contractele de delegare privind serviciile de colectare a deșeurilor și transportul acestora la stațiile de transfer arondate zonei de operare respective, precum și transportul deșeurilor de la stațiile de transfer la instalațiile de tratare/eliminare, în cazul în care nu sunt atribuite de către Consiliul Județean, procedurile de licitație vor fi inițiate și derulate de ADI, în numele și pe seama UAT-urilor implicate.

Elaborarea Studiului de Oportunitate pentru delegarea activităților de colectare și transport a deșeurilor municipale și a altor fluxuri de deșeuri și operarea stației de transfer Reghin, componente ale serviciului de salubritate al județului Mureș din cadrul Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor Municipale Solide din județul Mureș (SMIDS Mureș)– zona 4 Reghin se bazează pe datele cuprinse în documentele tehnico-economice și instituționale care au stat la baza aprobării proiectului ”Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Mureș”, coroborate cu:

- Informațiile relevante cuprinse în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, aprobat prin H.G. nr. 942/2017;
- Actualizarea estimărilor cantităților de deșeuri generate, a costurilor aferente serviciului de salubritate și a datelor de intrare relevante pentru viitorul contract de delegare, bazate pe:
 - o Raportările recente ale operatorilor;
 - o Datele statistice recente și comunicările unităților administrativ teritoriale privind populația deservită.
- Modificările aduse legislației specifice privind desfășurarea serviciilor publice de utilități publice, în special cele privind :
 - o Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările
 - o Legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, republicată cu modificările și completările ulterioare
- Modificările aduse legislației de deșeuri în luna septembrie 2021, mai precis:
 - o OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor, care abrogă Legea nr. 211/2011 cu toate modificările și completările ulterioare;
 - o Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, inclusiv Ordonanța 1/2021;
 - o Ordonanța nr. 6/2021 privind reducerea impactului anumitor produse de plastic asupra mediului;
 - o OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu.

Din punct de vedere legal, prezentul studiu se raportează la următoarele cerințe legale:

Cerințe specifice gestiunii serviciului de salubritate

Întrucât activitatea care urmează să fie delegată este un serviciu de utilitate publică elaborarea Studiului de Oportunitate răspunde, în primul rând, unei cerințe a **Legii nr. 51/2006** (republicată, cu modificările și completările ulterioare) a serviciilor comunitare de utilități publice, scopul acestuia fiind de a fundamenta modalitatea de delegare și a stabili soluțiile optime de delegare a gestiunii serviciului de salubritate.

De asemenea studiul urmărește :

- Respectării cerințelor de mediu, în special ale celor privind gestiunea deșeurilor;
- Respectării unor cerințe sociale;
- Asigurării unui serviciu eficient și de calitate;
- Asigurarea unui cadru de funcționare pe termen mediu și lung a Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor în județul Mureș.

Corelarea cu **modificările legale și de reglementare intervenite în timp** față de momentul proiectării Sistemului, mai ales, având în vedere:

- Aprobarea PNGD și a PJGD Mureș;
- Modificările legislative semnificative survenite de la data elaborării versiunii anterioare a studiului, în special cele privind achizițiile publice și gestiunea deșeurilor.

Scopul și obiectul delegării gestiunii

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilitate publică delegarea gestiunii se poate face doar pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate.

Obiectul prezentului Studiu îl reprezintă **fundamentarea necesității și oportunității de delegare a gestiunii serviciului de salubritate pentru activitățile de:**

- a) colectare și transport separat de deșeurii municipale cu excepția deșeurilor de hârtie, metal, plastic, sticlă;
- b) colectare și transport separat al deșeurilor municipale de hârtie, metal, plastic și sticlă;
- c) operare stație de transfer pentru gestionarea deșeurilor municipale cu excepția celor de hârtie, metal, plastic, sticlă și deșeurii verzi, inclusiv transportul deșeurilor la facilitățile ulterioare de tratare/eliminare
- d) operare stație de transfer pentru gestionarea deșeurilor de hârtie, metal, plastic, sticlă, deșeurii verzi, inclusiv transportul deșeurilor la facilitățile ulterioare de tratare/eliminare și valorificarea deșeurilor de sticlă.

1. Cadrul legislativ

1.1. Legislația privind gestionarea deșeurilor

România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, are obligația de a se conforma legislației europene, respectiv directivelor și regulamentelor emise de Comisia Europeană și Consiliul European.

Politica Uniunii Europene în domeniul gestionării deșeurilor a fost stabilită prin Strategia Comunității Europene privind Gestionarea Deșeurilor¹, fiind transpusă într-o serie de acte legislative.

Actualmente, în cadrul celui de al 7-lea Program de Acțiune pentru Mediu, sunt stabilite câteva obiective de maximă prioritate referitoare la politica UE în domeniul gestionării deșeurilor, dintre care menționăm:

- Reducerea cantităților de deșeuri generate;
- Maximizarea reutilizării și reciclării;
- Minimizarea incinerării deșeurilor – doar pentru materialele care nu sunt reciclabile;
- Reducerea progresivă a depozitării deșeurilor – doar pentru cele care nu pot fi reciclate sau valorificate.

La nivelul Uniunii Europene, instrumentele legislative din domeniul gestionării deșeurilor pot fi clasificate în patru grupe principale:

- legislația cadru privind deșeurile, respectiv Directiva cadru 2008/98/CE, care conține prevederi pentru toate tipurile de deșeuri, mai puțin acelea care sunt reglementate separat prin alte directive;
- legislația privind operațiile de tratare a deșeurilor (legislația orizontală) – reglementări referitoare la incinerarea deșeurilor municipale și periculoase, eliminarea deșeurilor prin depozitare etc.;
- legislația privind fluxuri speciale de deșeuri: reglementări referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje, uleiuri uzate, baterii și acumulatori, bifenili policlorurați (PCB) și tetrafenililor policlorurați (PCT), nămoluri de epurare, vehicule scoase din uz, deșeuri de echipamente electrice și electronice, deșeuri de dioxid de titan etc;

Prin Tratatul de Aderare al României și Bulgariei, ratificat prin Legea nr. 157/24.04.2005, au fost stabilite unele măsuri tranzitorii pentru România în efortul de aderare, inclusiv în domeniul gestionării deșeurilor pentru următoarele subdomenii: transport deșeuri, deșeuri de ambalaje, depozitare, deșeuri de echipamente electrice și electronice și incinerare. Perioadele de tranziție au fost cuprinse în Planurile de implementare pentru reglementările specifice acestor subdomenii. Pentru unele din subdomenii, cum sunt transportul deșeurilor, deșeurile de ambalaje, deșeurile de echipamente electrice și electronice, incinerarea deșeurilor, termenele limită ale perioadelor de tranziție au fost deja depășite la momentul actual, fiind obligatorie respectarea întocmai a legislației comunitare în forma lor adoptată (când e vorba despre Regulamente) sau în forma lor transpusă (când este vorba de Directive). În ceea ce privește Directiva privind depozitarea deșeurilor, ultimul termen de tranziție acordat României, respectiv 16 iulie 2016, pentru obiectivul “Reducerea cantităților de deșeuri municipale biodegradabile la 35% din cantitatea totală produsă în anul 1995”, România a primit o derogare până în anul 2020. Față de momentul aderării României la Uniunea Europeană, și de asumarea prevederilor Tratatului de aderare, în legislația europeană

¹Strategia Comunității Europene privind Gestionarea Deșeurilor, publicată întâi ca și Comunicare a Comisiei către Consiliu, SEC (89) 934 final, în 1989 și ulterior revizuită prin Rezoluția Consiliului din 24 februarie 1997 asupra unei Strategii a Comunității privind gestionarea deșeurilor (JO al UE C 76/1 din 11.3.1997

din domeniul gestionării deșeurilor au survenit modificări semnificative, care au influență direct asupra politicii naționale privind deșeurile.

Astfel, cadrul general pentru reglementarea activităților din domeniul managementului deșeurilor este dat la acest moment prin Directiva 2008/98/CE² (care a înlocuit vechile directive-cadru 75/442/CEE, 91/156/CEE și 2006/12/CE dar mai nou și Directiva 91/689/CEE privind deșeurile periculoase). Acest document este relativ general, făcând referiri la alte Directive mai detaliate și a intrat în vigoare la data de 12 decembrie 2010, dată până la care țările membre ale Uniunii Europene aveau obligația să-l transpună în legislațiile naționale.

Obiectivele directivei-cadru sunt³:

- modernizarea și simplificarea politicilor din domeniul deșeurilor;
- introducerea unei abordări bazate pe impact;
- introducerea unor criterii privind încetarea caracterizării unor substanțe sau obiecte ca deșeuri;
- elaborarea unor standard de minime de tratare a deșeurilor;
- accentuarea măsurilor de prevenire a producerii deșeurilor;
- abrogarea directivelor mai vechi privind uleiurile uzate și deșeurile periculoase.

Directiva-cadru impune instituirea unor regimuri adecvate pentru controlul deșeurilor și cere autorităților naționale cu competențe în domeniu să realizeze planuri de management al deșeurilor la diversele nivele administrative.

Directiva-cadru introduce definiții unitare la nivelul Uniunii Europene pentru unii termeni specifici cum ar fi "deșeu", "valorificare" sau "eliminarea deșeurilor".

În plus, se cere ca statele Uniunii Europene să ia măsuri pentru a trata deșeurile în conformitate cu o ierarhie bine definită, care, conform articolului 4, cuprinde în ordine descrescătoare a priorității, următoarele acțiuni sau operații:

- prevenirea producerii deșeurilor;
- pregătirea pentru re folosire a deșeurilor;
- reciclarea;
- alte tipuri de valorificare, cum ar fi valorificarea energetică;
- eliminarea (prin depozitare).

Trebuie încurajată valorificarea deșeurilor (inclusiv ca sursă de energie) și interzicerea depozitării necontrolate. Instalațiile de tratare și depozitare trebuie să respecte principiul BATNEEC, al celei

²Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L312/3.

³Fras, K., European Legislation on Waste and the New Waste Framework Directive - Commission's Perspective, Conferința anuală a FEAD, Paris, 2008.

mai bune tehnologii disponibile care nu presupune costuri excesive, iar principiul de bază pentru suportarea costurilor valorificării deșeurilor este principiul ”poluatorul plătește”.

Deșeurile periculoase făceau până în anul 2008 obiectul unei directive separate, Directiva 91/689/CEE, ale cărei prevederi au fost însă adaptate și integrate în Directiva 2008/98/CE. Generarea, colectarea și transportul deșeurilor periculoase, precum și stocarea și tratarea acestora trebuie să se realizeze în condiții de protecție pentru mediul înconjurător și pentru sănătatea umană.

Statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că deșeurile periculoase nu sunt amestecate (inclusiv diluate) nici cu alte categorii de deșeuri periculoase, nici cu alte deșeuri, substanțe sau materiale, iar în timpul colectării, al transportului și al stocării temporare, deșeurile periculoase trebuie ambalate și etichetate corespunzător.

Deșeurile biodegradabile (bio-deșeurile) trebuie colectate separat în vederea compostării și fermentării (producerii de biogaz).

Toate aceste măsuri au fost transpuse în legislația națională prin OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor.

Statele membre ale Uniunii Europene erau obligate să elaboreze programe de gestionare a deșeurilor (și programe de prevenire a producerii deșeurilor) care să acopere întreaga arie geografică a fiecărei țări, până în luna decembrie a anului 2013.

În 2015 Comisia Europeană a lansat “Pachetul pentru economie circulară”, care include propuneri de modificare a 6 Directive, dintre care, cele cu efect direct asupra sistemelor de gestionare a deșeurilor sunt: Directiva cadru a deșeurilor (2008/98/CE), Directiva privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (94/62/CE)⁴ și Directiva privind depozitele de deșeuri (1999/31/CE) care prin natura lor vor influența semnificativ sistemele de gestionare a deșeurilor.

Pachetul pentru economie circulară a fost pus în aplicare începând din 2018 prin adoptarea următoarelor Directive, intrate în vigoare la 4 iulie 2018, cu termen de punere în aplicare în termen de doi ani:

a) Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile

Modificările aduse de această directivă la Directiva-cadru privind deșeurile au menirea de a îmbunătăți mediul și sănătatea populației prin măsuri de prevenire și reducere a generării de deșeuri, a efectelor adverse provocate de generarea și gestionarea lor, aspecte care să conducă la reducerea sau eficientizarea folosirii resurselor, toate acestea făcând posibilă tranziția către o economie circulară.

Directiva aduce o serie de amendamente în ceea ce privește:

- Definirea mai clară și unitară a conceptelor privind diferitele categorii de deșeuri, de metode de gestionare a acestora
- Instrumentele economice care să stimuleze aplicarea ierarhiei deșeurilor: scheme de plată de penalizare sau stimulare privind gestionarea deșeurilor, taxe privind eliminarea prin depozitare sau incinerare, schemele de răspundere extinsă a producătorilor, stimulente

⁴ Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L365/10, 1994, modificată prin Directivele 2004/12/CE, 2005/20/CE și 2013/2/UE

economice pentru autoritățile locale privind colectarea separată a deșeurilor municipale, scheme de restituire a garanției etc.

- Obligația statelor membre de a asigura colectarea separată a deșeurilor de hârtie, metal, plastic, sticlă și, începând din 1 ianuarie 2025, textile;
- Asigurarea unei ținte de pregătire pentru reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale pentru 2025 de minim 50 % din deșeurile generate, pentru 2030 de minim 60 %, iar în 2035 de 65%. România ar putea beneficia de o perioadă suplimentară de 5 ani pentru aceste ținte în anumite condiții cumulative.⁵
- Obligativitatea asigurării, până la 31 decembrie 2023, a reciclării la sursă a biodeșeurilor (compostarea individuală) sau colectării separate a acestora în vederea reciclării ulterioare;
- Obligativitatea asigurării, până în 1 ianuarie 2025, a colectării separate a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale
- Regulele de calculare a îndeplinirii obiectivelor: considerarea ca reciclate doar a materialelor care rezultă dintr-o instalație de sortare și merg într-una de reciclare, considerarea ca reciclate a biodeșeurilor care sunt tratate prin compostare sau digestie anaerobă (și din 1 ianuarie 2027, doar dacă biodeșeurile sunt colectate separat la sursă)
- Metodologie comună la nivelul UE pentru calculul îndeplinirii acestor obiective
- Obligativitatea asigurării unor programe de prevenire a generării deșeurilor.

b) Directiva (UE) 2018/852 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje

Modificările aduse de această reglementare europeană Directivei privind ambalajele au ca scop asigurarea prevenirii generării de deșeuri, asigurarea reutilizării ambalajelor, asigurarea reciclării sau valorificării deșeurilor de ambalaje, reducerea eliminării acestora. Amendamentele introduse fac referire la:

- Corelarea măsurilor de prevenire și gestionare eficientă cu instrumentele economice prevăzute de Directiva cadru a deșeurilor amendată cu Directiva (UE) 2018/851;
- Măsuri de creștere a procentului de ambalaje reutilizabile introduse pe piață și a sistemelor de reutilizare a ambalajelor;
- Obligativitatea atingerii unor ținte de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor de ambalaje de minim 65% (până la sfârșitul anului 2025) și de minim 70% (până la sfârșitul anului 2030) și pe următoarele materiale specifice, comparativ cu țintele actuale:

Tabel 1 Ținte pentru pregătire și reutilizare

Material ambalaje	Ținta anterioară de reciclare	Ținta propusă pentru 2025	Ținta propusă pentru 2030
Sticlă	60%	70%	75%
Hârtie/carton	60%	75%	85%

⁵ Potrivit art. 11, alin (3), (4), (5) al Directivei cadru a deșeurilor modificate în cadrul Pachetului de economie circulară, condițiile de amânare sunt: pregătire pentru reutilizare și reciclare a mai puțin de 20% sau eliminarea prin depozitare a peste 60% din deșeurile sale municipale generate în 2013, precum și transmiterea până în 2023 către Comisie a intenției de amânare împreună cu un plan de punere în aplicare

Metal	50%	70%/50% (metale feroase/ aluminiu)	80%/60% (metale feroase/ aluminiu)
Plastic	22.5%	50%	55%
Lemn	15%	25%	30%

c) Directiva (UE) 2018/850 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri

Modificările aduse de Directiva 2018/850 impun obligativitatea statelor membre de a reduce în mod semnificativ eliminarea prin depozitare a deșeurilor. Astfel, statele membre trebuie să asigure:

- începând cu 2030 interdicția de a elimina pe depozite a deșeurilor care pot fi valorificate sau reciclate;
- până în 2035 o țintă de reducere a cantităților deșeurilor eliminate în depozite, la 10% din cantitatea totală a deșeurilor municipale generate. România ar putea beneficia de o perioadă suplimentară de 5 ani pentru această țintă în anumite condiții cumulative.⁶ În cazul în care ar fi acceptată amânarea, obligația ar fi de asigurare în 2035 a eliminării prin depozitare a unui procent maxim de 25% din deșeurile municipale generate.

În anul 2013 a fost aprobată, prin H.G. nr. 870/2013 noua S.N.G.D., Strategia Națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020, care are ca obiective principale:

- Prioritizarea gestionării deșeurilor în linie cu ierarhia deșeurilor (prevenirea; pregătirea pentru reutilizare; reciclarea; alte operațiuni de valorificare, de exemplu, valorificarea energetică; eliminarea);
- Măsuri care să încurajeze prevenirea generării de deșeuri și reutilizarea, promovând utilizarea durabilă a resurselor;
- Creșterea ratei de reciclare și îmbunătățirea calității materialelor reciclate;
- Promovarea valorificării deșeurilor din ambalaje, precum și a celorlalte categorii de deșeuri;
- Reducerea impactului produs de carbonul generat de deșeuri;
- Încurajarea producerii de energie din deșeuri pentru deșeurile care nu pot fi reciclate;
- Organizarea bazei de date la nivel național și eficientizarea procesului de monitorizare;
- Implementarea conceptului de "analiză a ciclului de viață" în politica de gestionare a deșeurilor.

Deșeurile acoperite de Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor sunt:

- deșeuri municipale și asimilabile din comerț, industrie, instituții, inclusiv fracții colectate separat;
- fluxuri specifice de deșeuri: biodeșeuri, deșeuri de ambalaje, deșeuri din construcții și demolări, vehicule scoase din uz, deșeuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori uzați, uleiuri uzate, anvelope uzate, deșeuri cu conținut de PCB/PCT, deșeuri cu conținut de azbest, deșeuri rezultate din activități medicale și activități conexe.

În 5 ianuarie 2018 a fost publicată **HG nr. 942/2017** de adoptare a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, care include și Programul Național de Prevenire a generării deșeurilor. Acest

⁶ Potrivit art. 5, alin (6) al Directivei privind depozitarea deșeurilor, adăugate în cadrul Pachetului de economie circulară, condițiile de amânare sunt: eliminarea prin depozitare a peste 60% din deșeurile sale municipale generate în 2013 și transmiterea până în 2023 către Comisie a intenției de amânare împreună cu un plan de punere în aplicare.

document strategic stabilește necesarul investițional suplimentar pentru fiecare județ în parte, astfel încât acestea să poată dispune de un Sistem de Management Integrat al Deșeurilor funcțional, capabil să poată atinge la nivel județean toate țintele impuse prin legislația comunitară. De asemenea, pe lângă stabilirea obiectivelor preluate din Directivele pe deșeuri, noul PNGD stabilește obiective noi, tehnice, legislative, instituționale, financiare, de raportare legate de deșeurile municipale, care să îmbunătățească implementarea acestor Directive.

La nivel național, atât în legislația care transpune Directivele privind gestionarea deșeurilor, cât și în legislația specific națională, pentru autoritățile publice locale și județene au fost stabilite responsabilități și obligații. Acestea sunt precizate în tabelele următoare.

Tabel 2 Reglementările europene, naționale și responsabilitățile APL în domeniul gestiunii deșeurilor

Directiva / Regulament	Legislația națională de transpunere	Responsabilitățile autorităților publice locale
Directiva nr. 2008/98/CE privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive	OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor H.G. nr. 870/2013 privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 HG nr. 942/2017 privind aprobarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Responsabilități ale APL privind biodeșeurile: <ul style="list-style-type: none"> a) colectarea separată a biodeșeurilor, în vederea compostării și fermentării acestora; b) tratarea biodeșeurilor într-un mod care asigură un înalt nivel de protecție a mediului; c) încurajarea compostării individuale în gospodării ➤ Stabilește sancțiuni pentru neîndeplinirea obligațiilor A.P.L.; ➤ Stabilește obligativitatea ca deșeurile din parcuri și grădini să fie colectate separat și compostate; ➤ Asigurarea colectării separate începând din 2012 cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticla (cap.10); ➤ Aplicarea de la 1 ianuarie 2019, a instrumentului economic « plătește pentru cât arunci ». ➤ Atingerea unor ținte (art.17): <ul style="list-style-type: none"> - un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minim 50% din cantitatea totală generată, cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeuri menajere sau din deșeuri similare acestora; - să atingă până în anul 2025 un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale de 55 % din masa totală de deșeuri municipale generată; - să atingă până în anul 2030 un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale de 60 % din masa totală de deșeuri municipale generată; - să atingă până în anul 2035 un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale de 65 % din masa totală de deșeuri municipale generată.

Directiva / Regulament	Legislația națională de transpunere	Responsabilitățile autorităților publice locale						
		<p>▶ Stabilirea și includerea în caietele de sarcini pentru contractele de delegare a serviciului de salubritate a cel puțin indicatorilor de performanță pentru atingerea obiectivelor de reciclare</p> <table border="1" data-bbox="906 407 1354 501"> <thead> <tr> <th>Anul</th> <th>Obiectivul de colectare separată</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>70%</td> </tr> </tbody> </table> <p>▶ Stabilirea de tarife/taxe distincte pentru colectarea separată a deșeurilor reciclabile și includerea în acestea a contribuției pentru economia circular;</p> <p>▶ Organizarea, gestionarea și coordonarea activității de colectare a deșeurilor provenite de la lucrări pentru care nu este necesară emiterea unei autorizații de construire/desființare potrivit art. 11 din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>▶ Organizarea, gestionarea și coordonarea activității de colectare a deșeurilor provenite de la lucrări de construcții abandonate pe teritoriul lor administrativ</p> <p>▶ APL (la nivel de municipii, orașe, comune):</p> <ol style="list-style-type: none"> a) asigură implementarea la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor asumate prin Tratatul de Aderare a României la Uniunea Europeană; b) urmăresc și asigură îndeplinirea prevederilor din PJGD; c) elaborează strategii și programe proprii pentru asigurarea prevenirii generării de deșeuri și gestionarea sustenabilă a deșeurilor; d) asigură aprobarea investițiilor în domeniul deșeurilor în acord cu prevederile planificării în domeniul deșeurilor și al planificării urbanistice și de amenajare a teritoriului; e) hotărăsc asocierea sau cooperarea cu alte autorități ale administrației publice locale, cu persoane juridice române sau străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali pentru realizarea unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor, în condițiile prevăzute de lege; f) desemnează o persoană din rândul angajaților proprii pentru urmărirea și îndeplinirea obligațiilor legale privind gestionarea deșeurilor prevăzute în legislația națională; g) asigură și răspund pentru colectarea separată, transportul, neutralizarea, 	Anul	Obiectivul de colectare separată	2021	60%	2022	70%
Anul	Obiectivul de colectare separată							
2021	60%							
2022	70%							

Directiva / Regulament	Legislația națională de transpunere	Responsabilitățile autorităților publice locale
		<p>valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare;</p> <p>h) asigură spațiile necesare pentru colectarea separată a deșeurilor ținând cont de reglementările urbanistice și de cele emise de Ministerul Sănătății, dotarea acestora cu containere specifice fiecărui tip de deșeu, precum și funcționalitatea acestora;</p> <p>i) asigură spații necesare pentru colectarea separate a deșeurilor periculoase provenite de la populație;</p> <p>j) asigură informarea prin mijloace adecvate a locuitorilor asupra sistemului de gestionare a deșeurilor din cadrul localităților;</p> <p>k) asigură informarea locuitorilor prin mijloace adecvate și prin postarea pe site-ul propriu cu privire la: modalitatea de selectare a deșeurilor în gospodării și de aruncare a deșeurilor în spațiile special amenajate în cadrul localităților; calendarul de ridicare al deșeurilor, pe tipuri de categorii; modalitatea de gestionare a deșeurilor periculoase generate în gospodării; rezultatele colectării selective a deșeurilor, pe categorii și a valorificării acestora;</p> <p>l) acționează pentru refacerea prejudiciului adus mediului în urma gestionării defectuoase a deșeurilor și asigură prin măsuri adecvate protecția mediului</p> <p>m) asigură și răspund pentru monitorizarea activităților legate de gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală</p> <p>n) pentru deșeurile generate în gospodăriile populației, încheie contracte, parteneriate sau alte forme de colaborare cu persoanele juridice care preiau obligațiile producătorilor pentru fluxurile de deșeuri reglementate prin acte normative care transpun directive individuale în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite de acestea.</p> <p>➤ APL (la nivel de județ)</p> <p>a) elaborează, adoptă și revizuiesc PJGD în colaborare cu APM județean;</p> <p>b) urmăresc și asigură îndeplinirea PJGD</p> <p>c) asigură spațiile necesare pentru colectarea separată a deșeurilor, dotarea acestora cu containere specifice fiecărui</p>

Directiva / Regulament	Legislația națională de transpunere	Responsabilitățile autorităților publice locale
		<p>tip de deșeu și dezvoltă în mod corespunzător centrele înființate potrivit OUG nr. 5/2015;</p> <p>d) asigură informarea locuitorilor prin mijloace adecvate și postare pe site-ul propriu asupra sistemului de gestionare a deșeurilor</p> <p>e) coordonează activitatea consiliilor locale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean privind gestionarea deșeurilor;</p> <p>f) acordă consiliilor locale sprijin și asistență tehnică în implementarea PJGD;</p> <p>g) hotărăsc asocierea sau cooperarea cu alte autorități ale administrației publice locale, cu persoane juridice române sau străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali pentru realizarea unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor, în condițiile prevăzute de lege;</p> <p>h) urmăresc și asigură respectarea de către consiliile locale a prevederilor prezentei legi;</p> <p>i) asigură monitorizarea activităților legate de gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală</p> <p>➤ APL au dreptul:</p> <p>a) de a solicita acoperirea costurilor de gestionare pentru deșeurilor municipale care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului și a de stabili modalitatea prin care se plătesc serviciile aferente acelor deșeuri, prestate de operatorii de salubritate</p> <p>b) utilizarea sumelor încasate pentru acoperirea costurilor de gestionare a deșeurilor de la pct. a) exclusiv pentru scopurile cărora le sunt destinate.</p> <p>➤ Producătorii de deșeuri de construcții și demolări au obligația să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui cu alte materiale, de minim 70 % din masa deșeurilor nepericuloase provenite din activități de construcții și desființări;</p> <p>➤ Titularul autorizației de construire/desființare emise de către autoritatea administrației publice locale, centrale sau de către instituțiile abilitate să autorizeze lucrări de construcții cu caracter special are obligația de a avea un plan</p>

Directiva / Regulament	Legislația națională de transpunere	Responsabilitățile autorităților publice locale
		de gestionare al deșeurilor din activități de construire și/sau desființare;
Decizia Comisiei 2000/532/CE (cu modificările ulterioare) de stabilire a unei liste de deșeuri	H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare	

Tabel 3 Legislația privind operațiile de gestionare a deșeurilor

Legislația privind operațiile de gestionare a deșeurilor		Responsabilitățile autorităților publice locale
Depozitarea deșeurilor		
Directiva nr. 99/31/CE privind depozitarea deșeurilor	Ordonanța nr. 2 din 11 august 2021 privind depozitarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Autoritatea administrației publice centrale pentru protecția mediului <ul style="list-style-type: none"> - propune măsuri adecvate pentru promovarea reutilizării produselor și activităților de pregătire a acestora pentru reutilizare, astfel încât începând cu anul 2030 să nu se accepte în depozite de deșeuri niciun deșeu care poate fi reciclat sau valorificat în alt fel, în special atunci când este vorba de deșeuri municipale, cu excepția deșeurilor pentru care eliminarea prin depozitare produce cel mai bun rezultat în privința mediului. - adoptă măsurile necesare, astfel încât, până în anul 2035, cantitatea totală, exprimată în tone, a deșeurilor municipale eliminate anual prin depozitare să fie redusă la 10 % sau mai puțin din totalul de deșeuri municipale generate. ➤ APL trebuie să țină seama de prevederile Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, precum și de Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor, pentru realizarea depozitelor zonale de deșeuri municipale, care trebuie să fie depozite de deșeuri zonale care deserveșc cel puțin 150.000 de locuitori, având la baza abordarea regională a gestiunii deșeurilor. ➤ Consiliile locale și/sau județene iau măsurile necesare pentru construirea depozitelor de deșeuri municipale numai pe terenuri aflate în proprietatea lor și pot delega operarea serviciului de depozitare unui operator economic; ➤ APL iau măsuri ca atât costurile prevăzute pentru construirea și exploatarea unui depozit de deșeuri municipale, costurile estimate pentru închiderea și monitorizarea postînchidere a depozitului, respectiv costurile pentru fondul de închidere , precum și garanția financiară de mediusă fie acoperite de tariful practicat de operator pentru depozitarea fiecărui tip de deșeu în acel depozit. ➤ APL i-au măsurile necesare pentru ca operatorii de salubritate care desfășoară activități de colectare și transport să depună aceste deșeuri

Legislația privind operațiile de gestionare a deșeurilor		Responsabilitățile autorităților publice locale
Depozitarea deșeurilor		
		<p>conform contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate prin concesiune.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ APL impun prin contractele de delegare a gestiunii încheiate cu titularii/operatorii depozitelor de deșeuri municipale constituirea fondului pentru închiderea și monitorizarea postînchidere a depozitului; ➤ În cazul în care operatorul depozitului nu a constituit integral fondul (conform alin. 1) pentru două trimestre consecutiv, responsabilitatea privind constituirea acestuia revine APL, cu obligativitatea recuperării acestor sume de la operatorul depozitului; ➤ În situația în care depozitul în operare atinge pragul de 75 % din capacitatea proiectată, autoritățile publice locale au obligația de a lua măsuri pentru deschiderea unui depozit de deșeuri municipale. ➤ În anexa nr. 5 a Ordonanței nr. 2 din 2 august 2021 sunt prevăzuți anii de închidere pentru fiecare depozit neconform de deșeuri în parte.
Decizia Consiliului 2003/33/CE privind stabilirea criteriilor și procedurilor pentru acceptarea deșeurilor la depozite ca urmare a art. 16 și anexei II la Directiva 1999/31/CE.	O.M. nr. 95/2005 privind stabilirea criteriilor de acceptare și a procedurilor preliminare de acceptare a deșeurilor la depozitare și lista națională de deșeuri acceptate în fiecare clasă de depozit de deșeuri	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stabilește criteriile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească un deșeu pentru a putea fi acceptat pe un depozit de deșeuri; ➤ Pot fi acceptate în depozitele de deșeuri nepericuloase, fără a fi supuse nici unei testări, deșeurile municipale. Aceste tipuri de deșeuri nu sunt admise la depozitare dacă nu au fost tratate sau dacă sunt contaminate la un nivel suficient de ridicat încât să determine apariția de riscuri asociate și deci să justifice eliminarea lor în alt mod. ➤ Deșeurile municipale biodegradabile nu se depozitează în aceleași celule cu deșeurile periculoase stabilizate care, în urma unei operații de tratare au căpătat caracter nepericulos .
Incinerarea deșeurilor		
Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării)	Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale, cu modificările ulterioare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cap. IV Dispoziții speciale privind instalațiile de incinerare a deșeurilor și instalațiile de co-incinerare a deșeurilor ➤ Stabilește criteriile tehnice și de mediu pentru instalațiile care acceptă deșeuri în vederea incinerării sau co-incinerării
Transportul deșeurilor		
Regulamentul Consiliului 1013/2006 privind transferul de deșeuri (aplicabil din data 11 Iulie 2007)	HG nr. 788/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului nr. 1013/2006 privind transferul de deșeuri, cu modificările și completările ulterioare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stabilește condiții tehnice și procedurale pentru aprobarea și efectuarea transportului de deșeuri în și din interiorul Comunității Europene (exporturile, importurile, tranzitul deșeurilor)
	H.G. nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Transportul deșeurilor municipale, efectuat de operatorii de salubritate nu intră sub incidența H.G. nr. 1061/2008

Legislația privind operațiile de gestionare a deșeurilor		Responsabilitățile autorităților publice locale
Depozitarea deșeurilor		
	periculoase și nepericuloase pe teritoriul României	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Transportul deșeurilor nepericuloase de producție sau a deșeurilor asimilabile celor municipale (generate de agenții economici) precum și transportul deșeurilor periculoase, efectuate de operatori de salubritate, intră sub incidența H.G. nr. 1061/2008. ➤ Transportul deșeurilor periculoase în cantități > 1 tona/an trebuie aprobate de APM.

Tabel 4 Legislația privind fluxurile specifice de deșuri

Legislația privind fluxurile specifice de deșuri		Responsabilitățile autorităților publice locale
Ambalaje și deșuri de ambalaje		
Directiva nr. 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (cu modificările ulterioare)	<p>Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv Ordonanța 1/2021</p> <p>O.M. nr. 794/2012 privind procedura de raportare a datelor referitoare la ambalaje și deșuri de ambalaje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aplicarea de amenzi persoanelor fizice și juridice pentru nerespectarea prevederilor legale privind aruncarea deșeurilor de ambalaje în locurile stabilite pentru colectarea acestora. ➤ Colectarea selectivă a deșeurilor de ambalaje poate fi asigurată prin: <ul style="list-style-type: none"> a) returnarea ambalajelor reutilizabile la punctele de preluare din supermarketuri/hipermarketuri b) predarea contra cost unui operator economic autorizat pentru colectarea deșeurilor de la populație c) serviciul public de salubritate ➤ Responsabilitățile APL cu privire la deșeurile de ambalaje de la populație : <ul style="list-style-type: none"> a) Să organizeze, să gestioneze și să coordoneze personal, sau prin intermediul ADI-urilor, activitatea de valorificare materială și energetică a fluxului de deșuri de ambalaje din deșeurile municipale; b) Să solicite organizațiilor colective (care preiau responsabilitatea producătorilor de ambalaje/produse ambalate) sumele pentru desfășurarea campaniilor de publicitate pentru educarea și conștientizarea populației cu privire la sistemele de returnare, colectare și valorificare a deșeurilor de ambalaje, și să stabilească modalitatea de plată a acestor sume; c) să stabilească modalitatea concretă de comercializare a deșeurilor cu valoare de piață și modalitatea de acoperire a costurilor pentru serviciile de colectare și transport, stocare temporară și sortare, prestate de către operatorul/operatorii de salubritate în funcție de contravaloarea materiilor prime secundare vândute și costurile nete pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale; d) să asigure informarea locuitorilor prin postare pe site-ul propriu sau alte forme de comunicare, asupra sistemului de gestionare a deșeurilor de ambalaje din cadrul localităților; e) să solicite organizațiilor colective preluarea și valorificarea de către operatori economici autorizați a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale colectate separat/sortate. ➤ Colectorii autorizați de deșuri de ambalaje de la populația au obligația notificării activității la APL sau ADI și să raporteze trimestrial acestora cantitățile de deșuri de ambalaje colectate de la populație;

Legislația privind fluxurile specifice de deșuri		Responsabilitățile autorităților publice locale																																																						
Ambalaje și deșuri de ambalaje																																																								
		<p>➤ Operatorii economici care pun pe piață ambalaje/produse ambalate au obligația atingerii următoarelor obiective de reciclare/valorificare, începând cu perioada 2019 - 2022 (inclusiv):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Obiectiv</th> <th>Perioada 2019-2022 (inclusiv) (%)</th> <th>Anul 2023 (%)</th> <th>Anul 2024 (%)</th> <th>Începând cu 01.01.2025 (%)</th> <th>Începând cu 01.01.2030 (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Obiectiv global de valorificare</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>70</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Obiectul global de reciclare</td> <td>55</td> <td>60</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>Obiectiv de reciclare hârtie-carton</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>70</td> <td>75</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>Obiectiv de reciclare materiale plastice (inclusiv PET)</td> <td>22,5</td> <td>35</td> <td>40</td> <td>50</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Obiectiv de reciclare sticlă</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>65</td> <td>70</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Obiectiv de reciclare oțel</td> <td>50</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>70</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Obiectiv de reciclare aluminiu</td> <td>20</td> <td>30</td> <td>40</td> <td>50</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Obiectiv reciclare lemn</td> <td>15</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>25</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	Obiectiv	Perioada 2019-2022 (inclusiv) (%)	Anul 2023 (%)	Anul 2024 (%)	Începând cu 01.01.2025 (%)	Începând cu 01.01.2030 (%)	Obiectiv global de valorificare	60	65	65	70	75	Obiectul global de reciclare	55	60	60	65	70	Obiectiv de reciclare hârtie-carton	60	65	70	75	85	Obiectiv de reciclare materiale plastice (inclusiv PET)	22,5	35	40	50	55	Obiectiv de reciclare sticlă	60	65	65	70	75	Obiectiv de reciclare oțel	50	60	65	70	80	Obiectiv de reciclare aluminiu	20	30	40	50	60	Obiectiv reciclare lemn	15	20	20	25	30
Obiectiv	Perioada 2019-2022 (inclusiv) (%)	Anul 2023 (%)	Anul 2024 (%)	Începând cu 01.01.2025 (%)	Începând cu 01.01.2030 (%)																																																			
Obiectiv global de valorificare	60	65	65	70	75																																																			
Obiectul global de reciclare	55	60	60	65	70																																																			
Obiectiv de reciclare hârtie-carton	60	65	70	75	85																																																			
Obiectiv de reciclare materiale plastice (inclusiv PET)	22,5	35	40	50	55																																																			
Obiectiv de reciclare sticlă	60	65	65	70	75																																																			
Obiectiv de reciclare oțel	50	60	65	70	80																																																			
Obiectiv de reciclare aluminiu	20	30	40	50	60																																																			
Obiectiv reciclare lemn	15	20	20	25	30																																																			
Decizia 97/129/CE privind sistemul de identificare și marcarea a materialelor de ambalaj		<p>➤ Obligația APL de a raporta anual, conform Anexei 4 la APM local, datele privind deșeurile de ambalaje colectate</p>																																																						
Directiva 2019/904 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Ordonanța nr. 6 din 25 august 2021 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	<p>➤ APL de la nivelul unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, al subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv ADI-uri ale acestora, au obligația ca începând cu data de 1 ianuarie 2022 să organizeze, să gestioneze și să coordoneze un sistem public pentru colectarea separată a deșeurilor produse după consumul produselor din plastic de unică folosință enumerate în partea F din anexa la Ordonanța nr. 6/25.08.2021, în vederea reciclării.</p> <p>➤ APL de la nivelul unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, al subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv ADI-uri ale acestora, pun la dispoziția Agenției județene pentru protecția mediului, anual, în format electronic cantitățile colectate prin sistemele menționate în Ordonanța nr. 6/25.08.2021 la art 9, alin. 1 până la data de 30 aprilie a anului următor raportării.</p> <p>➤ Costurile pentru produsele de plastic de unică folosință enumerate în partea E secțiunea I, II și III din anexa Ordonanței nr. 6/25.08.2021 nu trebuie să depășească costurile necesare prestării serviciilor și sunt convenite în mod transparent între operatorii publici și privați care gestionează deșeurile și autoritățile publice locale.</p> <p>APL au obligația să aplice costurile rezultate din calcularea taxei/tarifului pentru gestionarea deșeurilor.</p>																																																						
Deșuri de echipamente electrice și electronice																																																								

Legislația privind fluxurile specifice de deșuri		Responsabilitățile autorităților publice locale
Ambalaje și deșuri de ambalaje		
Directiva 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	<p>OUG nr. 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>Ordinul nr. 1494/846/2016 pentru aprobarea procedurii și criteriilor de acordare a licenței de operare, revizuire, vizare anuală și anulare a licenței de operare a organizațiilor colective și de aprobare a planului de operare pentru producătorii care își îndeplinesc în mod individual obligațiile, acordarea licenței reprezentanților autorizați, precum și componența și atribuțiile comisiei de autorizare, pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice, cu modificările și completările ulterioare</p>	<p>➤ Consiliile locale asigură, potrivit dispozițiilor OUG nr. 5/2015, colectarea DEEE provenite de la gospodăriile particulare, prin cel puțin una din următoarele:</p> <p>a) centre fixe de colectare, cel puțin unul la 50.000 de locuitori, dar nu mai puțin de un centru în fiecare unitate administrativ-teritorială;</p> <p>b) puncte de colectare mobile în măsura în care acestea sunt accesibile populației ca amplasament și perioadă de timp disponibilă;</p> <p>colectare periodică, cu operatori desemnați, cel puțin o dată pe trimestru.</p> <p>➤ Consiliile locale stabilesc înființarea și/sau operarea centrelor publice de colectare de către Primării sau de către operatori economici, potrivit dispozițiilor Legii nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>➤ Centrele și punctele de colectare publice se amplasează în locuri și la distanțe care să asigure un acces facil, ținându-se seama în special de densitatea populației.</p> <p>➤ Este interzisă eliminarea DEEE sub formă de deșuri municipale nesortate.</p> <p>➤ APL au posibilitatea promovării și cofinanțării, în condițiile legii și în limita bugetului anual aprobat cu această destinație, împreună cu producătorii și organizațiile colective, de campanii de informare și educare pentru a încuraja participarea populației la colectarea DEEE și pentru a-i încuraja să faciliteze procesul de reutilizare, tratare și valorificare.</p> <p>➤ Primăriile pot încheia, în condițiile legii acorduri cu reprezentanții sectoarelor economice implicate</p> <p>➤ Obligație a asociațiilor colective și ale producătorilor individuali: să încheie contracte/parteneriate sau alte forme de colaborare, în condițiile legii, cu autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale, pentru colectarea separată a deșeurilor de echipamente electrice și electronice</p>

1.2. Cadrul legislativ în domeniul achizițiilor publice

În această secțiune este prezentat cadrul legislativ în domeniul achizițiilor publice. Procedura de achiziție utilizată pentru delegarea serviciilor de salubritate va urmări respectarea legislației aplicabile.

În această secțiune este prezentat cadrul legislativ în domeniul achizițiilor publice. Procedura de achiziție utilizată pentru delegarea serviciilor de salubritate va urmări respectarea legislației aplicabile.

- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;

- H.G. nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publice / acordului-cadru din Legea nr. 98/2016;
- H.G. nr. 867/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările ulterioare;
- H.G. nr. 1037/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (doar până la intrarea în vigoare a art. 37 alin (2) din Legea 101/2016);
- O.U.G nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice;

1.3. Cadrul legislativ privind administrația publică și serviciul de salubritate

Tabel 5 Legislația privind administrația publică și serviciile de salubritate

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale
Legea nr. 51/2006, a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reglementează organizarea, funcționarea, finanțarea, monitorizarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice. ➤ Cadrul legal pentru organizarea și funcționarea ADI-urilor. ➤ Modul de realizare al gestiunii serviciilor de utilități publice: gestiunea directă sau gestiunea delegată. ➤ Reglementează proceduri-cadru pentru organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice.
Legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, republicată (2014), cu modificările și completările ulterioare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ APL au obligația să implementeze un sistem de colectare separată pe minimum 4 fracții, respectiv hârtie, mase plastice, metale și sticlă. Dacă acest lucru nu este posibil, din punct de vedere tehnic, economic, al protecției mediului, al sănătății populației și al respectării standardelor de calitate necesare pentru sectoarele de reciclare corespunzătoare, implementarea unui sistem de colectare separată a deșeurilor municipale pe minimum 2 fracții, umed și uscat, și de sortare prin care să obțină cel puțin cele 4 fracții. ➤ La nivelul UAT, transportul deșeurilor municipale și al deșeurilor similare colectate separat, de la deținătorii de deșuri, se efectuează numai de către operatorii licențiați care au contracte de delegare a gestiunii încheiate cu autoritățile administrației publice locale respective sau, în cazul gestiunii directe, au hotărâre de dare în administrare a acestei activități. ➤ UAT are calitatea de deținător legal al deșeurilor municipale și al deșeurilor similare, depozitate în recipientele amplasate în aria teritorială. Preluarea deșeurilor din recipientele și/sau containerele amplasate în punctele de colectare de către alte persoane decât operatorii licențiați pentru prestarea activității în aria de delegare respectivă constituie infracțiune de furt și se sancționează potrivit legii. ➤ APL au, față de operatorul serviciului de salubritate, obligația să acorde operatorului dreptul exclusiv de a presta activitatea prin hotărârea de dare în administrare/hotărârea de atribuire a contractului de delegare a gestiunii, fără a aduce atingere fluxului de deșuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori;

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ APL aprobă anual tarifele serviciului de salubritate ajustate conform dispozițiilor legale; ➤ APL este obligată să implementeze sistemul de colectare separată a deșeurilor. ➤ Operatorii își pot desfășura activitatea pe baza licenței eliberate de A.N.R.S.C. și a contractului de delegare a gestiunii. Retragerea sau încetarea valabilității licenței atrage revocarea hotărârii de dare în administrare, respectiv a hotărârii privind atribuirea contractului de delegare a gestiunii, ➤ APL au obligația să instituie taxe speciale pentru utilizatorii fără contract și să deconteze lunar operatorilor, direct din bugetul local, contravaloarea prestației efectuate la acești utilizatorii. ➤ Contravenții: <ul style="list-style-type: none"> • prestarea de către operator a uneia dintre activitățile reglementate de prezenta lege fără aprobarea autorităților administrației publice locale prin hotărârea de dare în administrare, respectiv hotărârea de atribuire a contractului de delegare a gestiunii; • atribuirea de către autoritatea administrației publice locale a contractelor de delegare a gestiunii pentru activitățile de salubritate fără respectarea procedurilor legale în vigoare specifice fiecărui tip de contract; • încheierea de către primar a contractelor de delegare a gestiunii pentru una dintre activitățile de salubritate a localităților cu un operator care nu deține licență; • nerespectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligației de a institui taxe speciale pentru utilizatorii care refuză încheierea contractelor de prestări servicii cu operatorii de salubritate. • aprinderea și/sau arderea deșeurilor din recipientele de precollectare/colectare sau de ardere a deșeurilor vegetale rezultate de la operațiunile de curățare a spațiilor verzi, arbuștilor, arborilor etc. • refuzul utilizatorului de a încheia contracte de prestări servicii cu operatorul de salubritate licențiat în aria de delegare respectivă.
<p>Ordinul A.N.R.S.C. nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate al localităților</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ se aplică serviciului public de salubritate (cu toate activitățile de salubritate) de la nivelul oricărui UAT. ➤ trebuie să asigure necesitățile: populației, instituțiilor publice și operatorilor economici de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale. ➤ stabilește condițiile tehnice și îndatoririle personalului operativ, drepturile și obligațiile operatorilor și utilizatorilor serviciului de salubritate.
<p>Ordin A.N.R.S.C. nr. 109/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tarifele prestate pentru serviciul de salubritate sunt fundamentate de către operatorii economici ai serviciului și aprobate de autoritățile administrației publice locale; ➤ modificarea tarifelor se face pe baza unui memoriu tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea modificării acestora; ➤ la stabilirea tarifelor se iau în calcul doar anumite tipuri de cheltuieli prevăzute de actul normativ și se trece și o cota de profit.
<p>Ordin A.N.R.S.C. nr. 112/2007 privind aprobarea Contractului - cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților*</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ aproba Contractul cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților; ➤ sunt stipulate drepturile și obligațiile operatorilor economici care prestează serviciul de salubritate și ale utilizatorilor acestui serviciu.
<p>Ordin al președintelui A.N.R.S.C. nr. 111/2007 privind aprobarea Caietului de sarcini-cadru al</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aprobă Caietul de sarcini-cadru al serviciului de salubritate. ➤ Caietele de sarcini trebuie să preia textual, în conținutul lor, prevederile din acest document, pentru activitățile de salubritate care fac obiectul serviciului de salubritate, adăugând specificațiile proprii.

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale
serviciului de salubritate a localităților*	
<p>Ordin ANRSC nr. 505/2019 privind aprobarea Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aprobă Regulamentul de constatare , notificare și sancționarea abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al ANRSC. ➤ Activitatea de control al ANRSC are ca obiect prevenirea și limitarea abaterilor de la legislația specifică serviciilor comunitare de utilități publice și se exercită prin: controale planificate și controale neplanificate. ➤ Pentru exercitarea atribuțiilor de control, ANRSC poate coopera și face schimb de informații cu orice alte instituții publice, organisme și autorități din România și poate participa la acțiuni de control în echipe mixte cu alte instituții. ➤ Acțiunea de control planificat va fi precedată de transmiterea către entitatea controlată cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data începerii efective a acțiunii, a unei notificări care va fi transmisă prin scrisoare cu confirmare de primire, fax sau e-mail și va cuprinde datele prevăzute la art.10 lit. a) – f) din Regulamentul din 23 octombrie 2019. Controalele neplanificate nu se notifică.
<p>Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Autoritățile administrației publice locale au următoarele competențe și responsabilități în ceea ce privește finanțele publice locale: <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea și aprobarea bugetele locale, în condiții de echilibru bugetar, la termenele și potrivit prevederilor stabilite prin prezenta lege; - stabilirea, constatarea, controlul, urmărirea și încasarea impozitelor și taxelor locale, precum și a oricăror alte venituri ale unităților administrativ-teritoriale, prin compartimente proprii de specialitate, în condițiile legii; - urmărirea și raportarea execuției bugetelor locale, precum și rectificarea acestora, pe parcursul anului bugetar, în condiții de echilibru bugetar; - stabilirea și urmărirea modului de prestare a activităților din domeniul serviciilor publice de interes local, inclusiv opțiunea trecerii sau nu a acestor servicii în răspunderea unor operatori economici specializați ori servicii publice de interes local, urmărindu-se eficientizarea acestora în beneficiul colectivităților locale; - administrarea eficientă a bunurilor din proprietatea publică și privată a unităților administrativ-teritoriale; - contractarea directă de împrumuturi interne și externe, pe termen scurt, mediu și lung, și urmărirea achitării la scadență a obligațiilor de plată rezultate din acestea; - garantarea de împrumuturi interne și externe, pe termen scurt, mediu și lung, și urmărirea achitării la scadență a obligațiilor de plată rezultate din împrumuturile respective de către beneficiari; - administrarea fondurilor publice locale pe parcursul execuției bugetare, în condiții de eficiență; - stabilirea opțiunilor și a priorităților în aprobarea și în efectuarea cheltuielilor publice locale; - elaborarea, aprobarea, modificarea și urmărirea realizării programelor de dezvoltare în perspectiva a unităților administrativ-teritoriale ca bază a gestionării bugetelor locale anuale; - îndeplinirea și a altor atribuții, competente și responsabilități prevăzute de dispozițiile legale. ➤ Fundamentarea, dimensionarea și repartizarea cheltuielilor bugetelor locale pe ordonatori de credite, pe destinații, respectiv pe acțiuni, activități, programe, proiecte, obiective, se efectuează în concordanță cu atribuțiile ce revin APL, cu prioritățile stabilite de acestea, în vederea funcționării lor și în interesul colectivităților locale respective. ➤ Conform Art. 8 al Legii 273/2006 procesul bugetar este deschis și transparent, acesta realizându-se prin:

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale
	<ul style="list-style-type: none"> - publicarea în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice sau afișarea la sediul autorității administrației publice locale respective a proiectului de buget local și a contului anual de execuție a acestuia; - dezbateri publice a proiectului de buget local, cu prilejul aprobării acestuia; - prezentarea contului anual de execuție a bugetului local în ședință publică. <p>➤ APL au competența stabilirii nivelurilor impozitelor și taxelor locale, în condițiile legii.</p>
<p>OUG nr. 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare (IID) pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene și care aprobă Normele pentru constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului IID, cu modificările și completările ulterioare</p>	<p>➤ În conformitate cu anexa OUG nr. 198/2005:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare, denumit Fondul IID, se constituie ca un fond de rezervă; - disponibilitățile aferente Fondului IID se păstrează într-un cont distinct purtător de dobândă, deschis la o unitate a trezoreriei statului, sau, după caz, la o banca comercială; - în conformitate cu prevederile Memorandumului de Finanțare sau cu prevederile acordului de împrumut titularul Fondului IID poate fi unitatea administrativ-teritorială sau operatorul care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene. <p>➤ Operatorul, UAT-ul care realizează proiecte cu asistență financiară nerambursabilă din partea UE are obligația ca de la semnarea memorandumului de finanțare sau acordului de împrumut pentru cazurile specificate la art. 3 alin (1) din OUG 198/2005, să constituie Fondul IID pe întreaga perioadă de viață a investiției.</p> <p>➤ Operatorul, UAT-ul prezintă pentru aprobarea APL planul de investiții aferent activelor date în administrare sau în concesiune care se finanțează din Fondul IID pentru anul următor, până la data de 30 noiembrie a fiecărui an. Pe baza consultărilor cu operatorul, APL aprobă Planul de investiții aferent activelor date în administrare sau în concesiune finanțate din fondul IID pentru anul următor, până la data de 31 decembrie.</p> <p>➤ Operatorul prezintă APL, băncii cofinanțatoare, Comisiei Europene și Ministerului Finanțelor Publice nu mai târziu de 60 de zile de la sfârșitul primului semestru al exercițiului financiar următor datei de execuție a Acordului de împrumut pentru cofinanțare și nu mai mult de 30 de zile de la sfârșitul fiecărui semestru din fiecare exercițiu financiar, până când împrumutul pentru cofinanțare a fost rambursat sau anulat, o declarație reflectând impozitele constituite și retragerile efectuate din Fondul IID conform modelului din anexa la OUG 198/2005.</p>
<p>Legea nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice, cu completările ulterioare</p>	<p>➤ Se aplică următoarelor instituții: Parlamentul, Administrația Prezidențială, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome, precum și instituțiile din subordinea acestora, indiferent de modul de finanțare a acestora .</p> <p>➤ Obligă instituțiile la colectarea separată pe trei fracții: hârtie-carton, plastic + metal, sticlă.</p> <p>➤ Organizarea colectării în instituții se poate face direct sau prin delegarea acestui serviciu către un operator economic autorizat.</p> <p>➤ Obligatorietatea încheierii unui contract cu un operator economic autorizat pentru predarea deșeurilor.</p> <p>➤ Instituie amenzi pentru nerespectarea măsurilor.</p> <p>➤ Operatorul economic autorizat nu este obligatoriu operatorul de salubritate.</p>
<p>O.U.G nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare</p>	<p>Consiliul Local:</p> <p>➤ are atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local, asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.</p>

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hotărăște darea în administrare, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate publică a comunei, orașului sau municipiului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii; ➤ asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind serviciile comunitare de utilități publice de interes local. ➤ Primarul coordonează realizarea serviciilor publice de interes local prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;
<p>H.G. nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Autoritățile administrației publice locale - comunale, orașenești, municipale, județene sau ale municipiului București, după caz, adopta, conform reglementărilor în vigoare din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, strategii locale proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, având la baza angajamentele asumate de România în procesul de negociere a acquisului comunitar ➤ Autoritățile administrației publice locale de la nivelul municipiilor și județelor vor înființa, prin hotărâri ale consiliilor municipale ori județene, după caz, prin reorganizarea aparatului propriu, structuri specializate denumite Unitatea municipală/județeană pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice ➤ În cazul comunelor și orașelor, sarcina monitorizării, coordonării și implementării strategiilor locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, precum și a planurilor de implementare aferente revine unităților județene pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale vizate ➤ De asemenea, PNGD propune, într-o abordare regională, un sistem integrat de management al deșeurilor în conformitate cu principiile UE privind managementul deșeurilor: <ul style="list-style-type: none"> • prevenirea producerii de deșuri: aplicarea tehnologiilor curate, economisirea materialului în timpul manufacturării și introducerea standardelor noi de manufacturare pentru producerea bunurilor; prevenirea producerii deșeurilor necesită și o schimbare în comportamentul consumatorilor, prin orientarea preferințelor acestora spre produsele cu o viață mai lungă; • reciclarea deșeurilor urbane: nivelul reciclării materialelor recuperabile din deșeurile urbane va fi gradual crescut de la 1%, în prezent, la 60% în 2020; • reciclarea deșeurilor speciale: rate speciale de recuperare au fost stabilite pentru deșeurile din împachetare, deșeurile petroliere și deșeurile bateriilor și acumulatorilor din plumb. ➤ Conform Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor, organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrației publice locale. ➤ Strategiile de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice adoptate la nivel local, vor conține prevederi pentru conformare acestora la cerințele de mediu prevăzute în Tratatul de Aderare a României la Uniunea Europeană. Astfel, se vor prevedea, în planurile de implementare, cerințele și indicatorii de performanță ai serviciilor publice de salubritate a localităților în vederea îndeplinirii ținutelor prevăzute pentru colectarea și valorificarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, a bateriilor și acumulatorilor, a deșeurilor de echipamente electrice și electronice s.a. ➤ În vederea implementării Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor, autoritățile județene au următoarele responsabilități: <ol style="list-style-type: none"> a) coordonează activitatea autorităților locale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean privind gestionarea deșeurilor;

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale
	<p>b) acorda autorităților locale sprijin și asistență tehnică în elaborarea planurilor locale de gestiune a deșeurilor;</p> <p>c) adoptă Planurile Județene privind Gestiunea Deșeurilor;</p> <p>d) hotărăsc asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale și/sau județene pentru realizarea unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor;</p> <p>e) analizează propunerile făcute de autoritățile administrației publice locale - comunitare, orășenești, municipale - în vederea elaborării prognozelor pentru refacerea și protecția mediului;</p> <p>f) urmăresc și asigură respectarea de către autoritățile locale a prevederilor actelor normative din domeniul gestiunii și depozitarii deșeurilor, elaborează, revizuieste și publică planuri de gestionare a deșeurilor la nivel județean.</p> <p>➤ În vederea implementării Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor, autoritățile locale - comunitare, orășenești, municipale – au următoarele responsabilități:</p> <p>a) urmăresc și asigură:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îndeplinirea prevederilor din Planurile de Gestionare a Deșeurilor și asigură curățenia localităților prin: sistemul de colectare, transport, neutralizare, valorificare, incinerare și depozitare finală; - implementarea și controlul funcționării sistemului, inclusiv respectarea etapizării colectării selective a deșeurilor; - dotarea căilor de comunicație și a locurilor publice de colectare cu un număr suficient de recipiente pentru colectarea selectivă a deșeurilor; - colectarea selectivă și transportul la timp al întregii cantității de deșeurii produse pe teritoriul localităților; - existența unor depozite finale pentru deșeurile colectate selectiv, dimensionate corespunzător și amenajate pentru a asigura protecția sănătății populației și a mediului; - interzicerea depozitării deșeurilor în alte locuri decât cele destinate depozitelor stabilite prin documentațiile urbanistice; - elaborarea de instrucțiuni pentru agenții economici, instituții și populație privind modul de gestionare a deșeurilor în cadrul localităților și aducerea la cunoștință acestora prin mijloace adecvate; <p>b) aproba studii și prognoze privind gestionarea deșeurilor;</p> <p>c) hotărăsc asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenții economici, în scopul realizării unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor;</p> <p>➤ d) acționează pentru refacerea și protecția mediului.</p>
<p>Ordin comun nr. 1.281/2005/1.121/2006 privind stabilirea modalităților de identificare a containerelor pentru diferite tipuri de materiale în scopul aplicării colectării selective</p>	<p>➤ Containerele și recipientele se inscripționează cu denumirea materialului/ materialelor pentru care sunt destinate și sunt:</p> <p>a) fabricate în culoarea prevăzută în anexa pentru respectivul tip de material; sau</p> <p>b) marcate în culoarea prevăzută în anexa pentru respectivul tip de material, prin vopsire, prin aplicare de folie adeziva sau prin alt procedeu similar, pe minimum 20% din suprafața totală vizibilă</p>
<p>LEGE nr. 101 din 15 iunie 2011 (*republicată*)</p>	<p>➤ Colectarea, transportul, valorificarea sau eliminarea de deșeurii, inclusiv supravegherea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a spațiilor de eliminare, care pot provoca decesul ori vătămarea gravă a unei persoane sau un prejudiciu semnificativ adus mediului, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.</p>

Prevederi legislative privind administrația publică și serviciul de salubritate	Responsabilitățile autorităților publice locale																			
pentru prevenirea și sancționarea unor fapte privind degradarea mediului	<p>➤ Exportul sau importul de deșeuri cu încălcarea dispozițiilor legale în domeniu, în cazul în care această activitate intră în domeniul de aplicare al art. 2 pct. 35 din Regulamentul (CE) nr. 1.013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri, indiferent dacă transportul se efectuează prin una sau mai multe operațiuni, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.</p>																			
O.U.G. nr. 196 /2005 privind Fondul pentru mediu, cu toate modificările și completările ulterioare	<p>Veniturile la Fondul pentru mediu</p> <p>➤ taxele încasate de la proprietarii sau, după caz, administratorii de depozite pentru deșeurile inerte și nepericuloase încredințate de către terți în vederea eliminării finale prin depozitare, în cuantumul prevăzut în anexa nr. 2 (contribuția pentru economia circulară):</p> <table border="1" data-bbox="802 625 1252 751"> <thead> <tr> <th>Anul</th> <th>Taxa (lei/tona)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Începând cu anul 2020</td> <td>80</td> </tr> </tbody> </table> <p>➤ o contribuție de 50 lei/tonă, datorată de unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere cu procentul prevăzut în anexa nr. 6</p> <table border="1" data-bbox="691 846 1365 1010"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Anul</th> <th colspan="3">Obiectivul anual de reducere a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare (%)</th> </tr> <tr> <th>Total:</th> <th colspan="2">Din care:</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <th>Reciclare</th> <th>Alte forme de valorificare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2020</td> <td>60</td> <td>Min 50</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table> <p>a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare din deșeurile municipale colectate prin operatorii serviciului public de salubritate, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitatea corespunzătoare obiectivului anual de diminuare și cantitatea efectiv încredințată spre reciclare</p> <p>➤ Taxa se declară și se plătește anual de către unitățile administrativ-teritoriale, până la de 25 ianuarie a anului următor</p>	Anul	Taxa (lei/tona)	Începând cu anul 2020	80	Anul	Obiectivul anual de reducere a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare (%)			Total:	Din care:				Reciclare	Alte forme de valorificare	2020	60	Min 50	10
Anul	Taxa (lei/tona)																			
Începând cu anul 2020	80																			
Anul	Obiectivul anual de reducere a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare (%)																			
	Total:	Din care:																		
		Reciclare	Alte forme de valorificare																	
2020	60	Min 50	10																	
O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2005, modificată și completată cu OUG nr. 117/2007 și OUG nr. 164/2008	<p>(Regimul deșeurilor – Capitolul IV)</p> <p>➤ Gestionarea deșeurilor se realizează în condiții de protecție a sănătății populației și a mediului.</p> <p>➤ Introducerea pe teritoriul României a deșeurilor în scopul eliminării este interzisă. În cazul valorificării, deșeurile pot fi introduse numai cu aprobarea Guvernului.</p> <p>➤ Valorificarea deșeurilor se realizează numai în instalații, prin procese sau activități autorizate de autoritățile publice competente.</p> <p>➤ Transportul (intern și internațional) și tranzitul de deșeuri se realizează în conformitate cu acordurile și convențiile la care România este parte și cu legislația națională specifică.</p>																			

*- legislație care necesită adaptare la celelalte reglementări actualizate în domeniul salubrității localităților

2. Descrierea Sistemului actual de management al deșeurilor municipale

În cadrul Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor sunt gestionate acele categorii de deșeuri, care sunt în responsabilitatea autorităților administrațiilor publice locale, și anume:

- **deșeuri municipale** – deșeuri menajere și asimilabile celor menajere (capitolul 20 din Lista Europeană a Deșeurilor, aprobată prin HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase);
- deșeuri de ambalaje rezultate de la populație (categoria 15 01 din HG nr. 856/2002) – conform legii, autoritățile administrației publice locale au responsabilități în ceea ce privește colectarea și sortarea deșeurilor de ambalaje;
- o parte din deșeurile de ambalaje rezultate de industrie, comerț și instituții (categoria 15 01 din HG nr. 856/2002) – cele care fac parte din categoria deșeurilor asimilabile celor menajere (restul deșeurilor de ambalaje din industrie comerț și instituții sunt gestionate direct de către generatori).

2.1. Date generale

Aria delegării vizată de prezentul studiu are următoarele caracteristici, în ceea ce privește populația deservită:

Nr. crt.	ZONA 4	Populație la case (număr locuitori)	Număr gospodării	Blocuri (număr)	Populație la blocuri (număr locuitori)
1	Mun. Reghin	27990	10008	138	10834
2	Com. Aluniș	3091	1152	2	17
3	Com. Batoș	3926	1500	4	76
4	Com. Beica de Jos	11871	751	-	-
5	Com. Brîncovenești	3905	1560	1	24
6	Com. Breaza	1914	998	2	18
7	Com. Chiheru de Jos	1621	785	1	15
8	Com. Cozma	516	300	6	-
9	Com. Deda	3700	1369	6	50
10	Com. Fărăgău	1748	713	4	45
11	Com. Gurghiu	6125	2425	4	125
12	Com. Hodac	4500	1438	-	-
13	Com. Ibănești	3920	2144	-	-
14	Com. Ideciu de Jos	2234	905	-	-
15	Com. Lunca	2306	1129	2	24
16	Com. Lunca Bradului	1916	1963	16	659
17	Com. Petelea	3034	978	-	-
18	Com. Răstolița	1784	785	3	53
19	Com. Rușii Munți	2150	819	1	10
20	Com. Solovăstru	3016	950	-	-
21	Com. Stânceni	1404	1082	-	-

22	Com. Suseni	2321	1497	2	36
23	Com. Vătava	1960	860	-	-
24	Com. Voivodeni	1756	721	1	18
	TOTAL URBAN	27990	10008	138	10834
	TOTAL RURAL	60718	26824	55	1170
	TOTAL GENERAL	88708	36832	193	12004

2.2. Aspecte tehnice privind gestionarea deșeurilor municipale

Situația actuală a gestionării deșeurilor în județ se traduce prin următoarele aspecte:

- servicii minime de colectare separată pe categorii și fracții de deșeuri;
- echipamentele folosite în prezent sunt depășite din punct de vedere tehnic sau inadecvate pentru colectare separată;
- aproape întreaga cantitate de deșeuri colectate este depozitată, inclusiv fracțiile ce ar putea fi reciclate ori compostate;
- publicul nu conștientizează suficient problemele legate de deșeuri și nici nu există suficiente măsuri de informare și conștientizare în această privință.

Din punct de vedere al îndeplinirii obiectivelor SMID, principalele deficiențe ale sistemului actual de gestionare a deșeurilor municipale sunt următoarele:

- Colectarea deșeurilor menajere și similare nu se realizează în totalitate în conformitate cu prevederile legislației actuale, respectiv nu se colectează separat în toate UAT-urile deșeurile reciclabile pe 3 fracții;
- Folosirea neadecvată a infrastructurii de colectare separată a deșeurilor menajere (colectarea deșeurilor reciclabile și a deșeurilor biodegradabile în recipienții aferenți cu un grad foarte mare de impurități, evacuarea deșeurilor biodegradabile generate de populația din mediul rural în containerele de reziduale în loc de utilizarea unităților de compostare individuală primite);
- Colectarea separată a biodeșeurilor nu este implementată; se colectează din mediul urban deșeurile din parcuri și grădini, în majoritate biodegradabile, dar gradul lor de compostare este minim;
- Instalațiile de sortare a deșeurilor reciclabile sunt folosite mult sub capacitatea lor proiectată;
- Nu toate cantitățile de deșeuri colectate sunt tratate înainte de a fi eliminate pe depozit; în marea lor majoritate acestea sunt deșeuri stradale;

În principal, prin actualul sistem, deșeurile sunt colectate de la beneficiarii serviciului, transportate la stația de transfer Reghin, iar ulterior transportate la instalațiile de tratare și eliminare, respectiv Stația de sortare Cristești, TMB-Sânpaul și Stația de compost Cristești. Având în vedere datele existente, respectiv: raportările operatorilor de salubritate, datele deținute de APM Mureș și ADI ECOLECT Mureș și cele furnizate la nivelul Planului Județean de Gestionare a deșeurilor se estimează că pentru aria delegării cantitățile anuale de deșeuri care vor fi gestionate de operator sunt următoarele:

Categoria	Zona urbană		Zona rurală		Total
	Utilizatori casnici	Utilizatori non-casnici	Utilizatori casnici	Utilizatori non-casnici	
Deșeuri municipale utilizatori casnici	7117,68		3598,33		10716,01
Deșeuri municipale utilizatori non-casnici (similare)*		1794,90		702,87	2497,77
Deșeuri voluminoase	184,73		400,74		585,47
Deșeuri periculoase	55,98		121,44		177,42
Deșeuri din parcuri și grădini		247,93			247,93
Deșeuri din piețe		182,76			182,76
Deșeuri stradale		857,31			857,31
Total	7358,39	3082,90	4120,51	702,87	15,264,67

*Nota: tona este unitatea de măsură pentru cantitățile susmenționate

2.3. Compoziția deșeurilor

Stabilirea compoziției deșeurilor municipale din aria delegării s-a realizat pe baza raportărilor operatorilor de salubritate, ale operatorilor colectori de deșeuri reciclabile de la populație, și a compoziției din Planul Național și Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor. S-a estimat următoarea compoziție a deșeurilor:

Categorii	Zona urbană (%)	Zona rurală (%)
Hârtie și carton	13,04	12,28
Plastic	10,83	10,10
Metale	2,90	2,30
Sticlă	4,98	4,19
Biodeșeuri	55,65	57,09
Altele	12,60	14,04
Total	100	100

2.4. Transferul deșeurilor

Pentru eficientizarea activității de colectare și transport, aria delegării va fi deservită de o stație de transfer, respectiv

- Stația de transfer Reghin cu o capacitate de 9.280 tone/an.

Stația de transfer prezentată este funcțională și integrată în Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor. Obiective și ținte

Față de proiectul inițial realizat prin POS Mediu, SMID are nevoie de îmbunătățiri pentru ca, prin implementarea sa, să se asigure îndeplinirea obiectivelor și țințelor privind deșeurile asumate prin legislația națională prin aprobarea PNGD și a Pachetului de economie circulară, cu referire mai ales la perioada 2020-2025.

Obiectivele, țințele și cantitățile prezentate în continuare sunt preluate din PJGD Mureș aprobat prin HCJ nr. 91/27.05.2021.

Obiectivele privind gestionarea deșeurilor municipale în județul Mureș au fost stabilite în baza:

- prevederilor Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, aprobat prin HG 942/2017 ;
- prevederilor legislative europene și naționale în vigoare;
- prevederilor Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020;
- prevederilor principalelor directive de deșeurii incluse în Pachetul Economiei Circulare;
- principalelor probleme identificate în gestionarea actuală a deșeurilor municipale în județul Mureș.

Tabel 6 Obiectivele și țințele privind gestionarea deșeurilor stabilite pentru județul Mureș

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen	Observații
Obiective tehnice			
1.	Creșterea gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	-50% din cantitatea de deșuri din hârtie, metal, plastic, sticlă și lemn din deșeurile menajere și deșeurile similare, inclusiv din servicii publice (Metoda 2 de calcul) ⁷ <i>Termen aplicat din 2021</i> -55% din cantitatea totală de deșuri municipale generate <i>Termen 2025</i> -60% din din cantitatea totală de deșuri municipale generate <i>Termen: 2030</i> - 65% din din cantitatea totală de deșuri municipale generate <i>Termen: 2035</i>	Prima țință asigură conformarea cu cerințele naționale și europene în vigoare (Legea nr. 211/2011, respectiv Directiva 2008/98/CE). Ținta este calculată prin luarea în considerare a deșeurilor de hârtie și carton, plastic, metal și sticlă. Până la nivelul anului 2024, această țință trebuie să crească anual, fără însă a fi impusă o anumită valoare prin lege. Deșeurile se consideră reciclate în momentul în care intră în acțiunea de reciclare. Practic, la calculul îndeplinirii obiectivului vor fi luate în considerare doar deșeurile predate efectiv la reciclatori Cea de-a doua țință este stabilită în cadrul PNGD. Țintele pentru 2030 și 2035 sunt stabilite în conformitate cu prevederile Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, modificată prin Directiva (UE) 2018/851, de adoptarea a pachetului de economie circulară. Țintele se calculează prin raportare la întreaga cantitate de deșuri municipale generate (inclusiv biodeșuri). Deșeurile se consideră reciclate în momentul în care intră în acțiunea de reciclare. Practic, la calculul îndeplinirii obiectivului vor fi luate în

⁷ Decizia Comisiei 2011/753/UE de stabilire a normelor și a metodelor de calcul pentru verificarea respectării obiectivelor fixate la articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen	Observații
			considerare doar deșeurile predate efectiv la reciclatori.
2.	Colectarea separată a biodeșeurilor (prin îmbunătățirea compostării individuale și a colectării separate a biodeșeurilor)	Termen: 31 decembrie 2023	Țintă introdusă prin art. 22, alin (1) al Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, modificată prin Directiva (UE) 2018/851, de adoptarea a pachetului de economie circulară Ținta a fost preluată în legislația națională prin OUG 92/2021, art. 23 alin (1)
3.	Introducerea colectării separate a deșeurilor textile	<i>Termen: 1 ianuarie 2025</i> Fără cuantificare	Măsură introdusă prin Directiva (UE) 2018/851, art. 11, alin (1), transpusă în legislația națională prin OUG 92/2021, art. 17, alin (3)
4.	Reducerea cantității depozitate de deșeuri biodegradabile municipale	La 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995 <i>Termen: aplicat din 2020</i>	România a obținut o derogare pentru îndeplinirea acestui obiectiv în anul 2020. Cuantificarea țintei ce reprezintă cantitatea maximă de deșeuri biodegradabile municipale care poate fi depozitată se realizează pe baza cantității de deșeuri biodegradabile municipale generate în anul 1995 la nivelul județului Mureș. Aceasta se determină considerând aceeași pondere pentru deșeurile biodegradabile municipale generate în județ raportat la cantitatea generată la nivel național ca în cazul cantității totale de deșeuri municipale. Cantitatea de deșeuri biodegradabile municipale generată în anul 1995 la nivel național a fost de 4,8 milioane tone, conform Planului de implementare a Directivei privind depozitarea. Dacă se consideră aceeași pondere pentru deșeurile biodegradabile municipale generate în județul Mureș raportat la cantitatea generată la nivel național ca în cazul cantității totale de deșeuri municipale, respectiv 3,15%, rezultă că în anul 1995 în județ s-a generat o cantitate de deșeuri biodegradabile municipale de 115.135 tone. Potrivit situației actuale privind gestionarea deșeurilor și a investițiilor ce urmează a se realiza în domeniul deșeurilor la nivelul județului Mureș se estimează că ținta aferentă obiectivului se va realiza începând cu anul 2025, iar cantitatea maximă de deșeuri biodegradabile municipale care poate fi admisă la depozitare este de 40.297 t/an.
5.	Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat	Termen: permanent	Este obiectiv necesar pentru stimularea reciclării deșeurilor
6.	Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare	Depozitarea deșeurilor municipale este permisă numai dacă acestea sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic <i>Termen: 2024</i>	Modificarea contractelor cu operatorii economici care asigură gestionarea deșeurilor stradale astfel încât deșeuri stradale a căror tratare este fezabilă din punct de vedere tehnic să fie predate spre tratare la instalațiile de tratare mecano-biologică sau incinerare cu valorificare

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen	Observații
			energetică ⁸
7.	Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale ⁹	15 % din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificate energetic <i>Termen: 2024</i>	Acest obiectiv este prevăzut în Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor Cantitatea de deșeuri care trebuie valorificata energetic se calculează raportând cantitățile de deșeuri cu potențial de valorificare energetică la cantitățile de deșeuri municipale colectate. Vor fi luate în considerare cu precădere cantitățile de reziduuri de la stațiile de sortare a deșeurilor reciclabile sau din instalațiile de tratare a deșeurilor biodegradabile sau reziduale care au potențiale de valorificare energetică.
8.	Asigurarea capacității de depozitare a întregii cantități de deșeuri care nu pot fi valorificate	<i>Termen: Permanent</i>	Acest obiectiv este prevăzut în Ordonanța 2/2021 și PNGD
9	Reducerea cantității de deșeuri municipale care ajunge în depozite	10% din cantitatea de deșeuri municipale generată <i>Termen: 1 ian 2035</i>	Acest obiectiv este prevăzut în art. 5, alin (5) al Directivei 1999/31/CE a Consiliului privind depozitele de deșeuri, modificată cu Directiva (UE) 2018/850 de adoptare a Pachetului de economie circulară ¹⁰ , și a fost transpus în legislația națională prin Ordonanța 2/2021 privind depozitarea deșeurilor (care abrogă HG 349/2005), art. 8, alin (5)
10.	Depozitarea deșeurilor numai în depozite conforme	<i>Termen: permanent</i>	Extinderea capacităților de depozitare existente ¹¹ Închiderea celulelor pe măsura epuizării capacității și asigurarea monitorizării. Închiderea tuturor depozitelor neconforme, inclusiv a celor pentru care s-a realizat doar sistarea depozitării
11.	Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase menajere	<i>Termen: permanent începând cu 2021</i>	Includerea în toate contractele de delegare a activității de colectare și transport a obligațiilor privind colectarea separată, stocarea temporară și asigurarea eliminării deșeurilor periculoase menajere.
12.	Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, după caz, tratarea corespunzătoare deșeurilor voluminoase	<i>Termen: permanent</i>	Includerea în toate contractele de delegare a activității de colectare și transport a obligațiilor privind colectarea separată, stocarea temporară și asigurarea pregătirii pentru reutilizare și a valorificării deșeurilor voluminoase
13.	Încurajarea utilizării în agricultură a materialelor	<i>Termen: permanent</i>	Realizarea de campanii de informare și conștientizare la nivel județean prin difuzarea de

⁸ Măsură care se va implementa prin cooperarea administrațiilor publice locale cu Asociația de dezvoltare intercomunitară, împreună cu operatorii care asigură gestionarea deșeurilor stradale și operatorii instalațiilor de tratare.

⁹ Acest obiectiv este îndeplinit prin implementarea măsurilor aferente obiectivelor 2 și 7

¹⁰ Ținta ar putea fi modificată la 25% dacă România îndeplinește condițiile menționate la alin (6) al art. 5, respectiv la nivelul anului 2013 a eliminat prin depozitare peste 60% din deșeurile municipale generate și dacă informează Comisia cu 24 luni înainte de acest termen de intenția de amânare.

¹¹ Măsură care se va implementa prin cooperarea administrațiilor publice locale cu Asociația de dezvoltare intercomunitară, împreună cu operatorii depozitelor

Nr. crt.	Obiectiv	Țintă/Termen	Observații
	rezultate de la tratarea biodeșeurilor (compostare și digestie anaerobă)		mesaje de interes public privind încurajarea utilizării în agricultură a compostului și digestatului (anual, cel puțin o campanie la nivel județean) ¹²
14.	Colectarea separată (de la populație și agenți economici) și valorificarea uleiului uzat alimentar	<i>Termen: permanent</i>	Deficiență identificată în analiza situației actuale În județul Mureș toată cantitatea de ulei uzat colectat este eliminată prin depozitare sau varianta nedorită, eliminarea acestuia în rețelele de canalizare menajeră
15.	Asigurarea infrastructurii de colectare separată a fluxurilor speciale de deșeuri din deșeurile municipale	Înființarea de centre de aport voluntar a deșeurilor de deșeuri de hârtie și carton, sticlă, metal, materiale plastice, lemn, textile, ambalaje, deșeuri de baterii și acumulatori și deșeuri voluminoase, inclusiv saltele și mobilă <i>Termen: permanent</i>	Deficiență identificată în analiza situației actuale

Pentru îndeplinirea obiectivelor și a Țintelor menționate mai sus, este necesară stabilirea **unor rate minime de capturare** ale diferitelor fracții din deșeurile municipale. La nivel național, prin PNGD și prin OUG 92/2021 se impun următoarele rate minime:

Deșeurile reciclabile

- 70% începând cu anul 2022.

Cuantificarea acestor ținte se realizează raportând cantitățile de deșeuri reciclabile colectate intrate în stațiile de sortare la cantitatea totală estimată a fi generată de deșeuri reciclabile din deșeurile municipale.

Biodeșeuri

PNGD stabilește că pentru atingerea țintei de reciclare de 50% începând cu 2025 este necesară implementarea colectării separate a deșeurilor biodegradabile menajere și similare la un minim de 45% începând cu anul 2020. PJGD Mureș impune ca, începând cu anul 2024, să se realizeze colectarea separată a biodeșeurilor din deșeurile menajere, similare și din piețe din toate zonele de colectare. Începând cu 2024 trebuie asigurată o rată de colectare a acestor categorii de deșeuri astfel:

- Biodeșeuri de la populația de mediul urban, de la agenți economici (mai ales sistemul HORECA) și din piețe: de 45% în 2024, 50% în 2025, 55% în 2026, 60-75% între 2027-2034 și 80% începând cu 2035.

¹² Măsură care se va implementa prin cooperarea administrațiilor publice locale cu Ministerul Mediului, Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Direcțiilor Agricole județene.

- În cazul Biodeșeurilor de la populația de mediul rural va încurajată compostarea individuală în cadrul gospodăriilor.
- Deșeuri verzi din parcuri și grădini – 90% în perioada 2021-2023 și 100% începând din 2024

Pe de altă parte, în februarie 2021 a intrat în vigoare Legea nr.188/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile, care impune autorităților administrației publice locale sau, după caz, ADI-ului, de a implementa de la 1 ianuarie 2021 sistemul de colectare separată a biodeșeurilor, prin extinderea colectării separate din ușă în ușă în mediul urban și de a încuraja compostarea individuală în gospodăriile din mediul rural.

În mediul rural, compostarea individuală a fost deja pregătită și încurajată prin proiectul POS Mediu și se propune extinderea compostării individuale în cadrul gospodăriilor din mediul rural.

Colectarea și transportul deșeurilor municipale

Deșeurile colectate din zona 4 Reghin de gestionare a deșeurilor vor fi transportate către stația de transfer Reghin, stația de sortare Cristești și la instalația de tratare pentru biodeșeuri TMB (existent) - iar reziduurile rămase vor fi eliminate prin depozitare controlată.

3. Modalitatea de gestionare a serviciului de colectare și transport a deșeurilor municipale

Pe parcursul implementării Proiectului SMID au survenit însă o serie de alte modificări legislative, atât la nivel comunitar, cât și la nivel național, dar și o serie de schimbări la nivel local, legate de modificările demografice, de modul de generare și de cantitatea și calitatea de deșeuri municipale care se generează la nivelul județului, aspecte care impun ajustarea continuă a modului de implementare proiectat pentru Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor Mureș.

Gestionarea sistemului județean de colectare și transport stabilit inițial prin Aplicația de Finanțare trebuie corelat cu modificările din legislație, respectiv cu prevederile *Planul Național de Gestionare a Deșeurilor*, de *Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Mureș*, de *OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor* și în special, Recomandările Ministerului Mediului pentru aplicarea modificărilor legislative introduse prin OUG nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, de *Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje*, și nu în ultimul rând cu sistemul de colectare stabilit de operatorii actuali.

Prin documentația procedurii se propune următorul sistem de colectare a deșeurilor :

Nr. crt.	Zona/fracția colectată separat	Capacitate pubelă/container	Frecvența de colectare
1	Mediul urban		

1.1	Gospodării plurifamiliale (blocuri)		
1.1.1	Hartie și carton	1.100 litri	Bisăptămânal
1.1.2	Plastic și metal	1.100 litri	Bisăptămânal
1.1.3	Sticla	1.100 litri	Săptămânal
1.1.4	Biodeșeuri	1.100 litri	Zilnic
1.1.5.	Reziduale	1.100 litri	Zilnic
1.2	Gospodării individuale (case)		
1.2.1	Hârtie și carton - „din poartă în poartă”	Saci 120 litri	Lunar
1.2.2	Plastic și metal - din poartă în poartă”	Saci 120 litri	Din 2 in 2 saptamani
1.2.3	Sticla	Puncte plurifamiliale 1.100 litri	Lunar
1.2.4	Biodeșeuri - din poartă în poartă”	Pubele 60 litri	Săptămânal
1.2.5	Reziduale - din poartă în poartă”	Pubele 60 litri	Bilunar
2.	Mediul rural		
2.1	Gospodării individuale (case)		
2.1.1	Hartie și carton – „din poarta in poarta”	Saci 120 litri	Lunar
2.1.2	Plastic și metal – „din poarta in poarta”	Saci 120 litri	Din 2 in 2 saptamani
2.1.3	Sticla – containere		Lunar
2.1.4	Reziduale - „din poartă in poartă”,	Pubele 60 litri	Săptămânal
2.2	Gospodării plurifamiliale (blocuri)		
2.2.1	Hârtie și carton	1.100 litri	Săptămânal
2.2.2	Plastic și metal	1.100 litri	Săptămânal
2.2.3	Sticlă	1.100 litri	Lunar
2.2.4	Reziduale/Biodeșeuri	1100 litri	Bisăptămânal
3.	Deșeuri din servicii (parcuri, gradini, pietre etc)		
3.1	Deșeuri din parcuri și grădini (deșeuri verzi) Colectate pe 5 fracții: hârtie/carton, plastic/metal, sticlă, biodeșeuri și reziduale	1.100 mc	Bisăptămânal
3.2	Deșeuri din piețe Colectate pe 4 fracții: hârtie/carton, plastic/metal, sticlă, biodeșeuri și reziduale	1.100 mc	Bisăptămânal
3.3	Deșeuri stradale	1.100 mc/saci de plastic	Bisăptămânal

	Colectate pe 5 fracții: hârtie/carton, plastic/metal, sticlă, biodeșeuri și reziduale		
--	---	--	--

Nota:

1. Colectarea deșeurilor municipale generate de către utilizatorii non-casnici (similare):

Frecvența de colectare și modalitatea de colectare a deșeurilor municipale generate de către utilizatorii non-casnici (similare) vor fi aceleași cu cele aplicate colectării deșeurilor municipale de la utilizatorii casnici. Astfel, colectarea deșeurilor municipale de la utilizatorii non-casnici se va realiza conform celor indicate în tabelul de mai sus.

2. Colectarea biodeșeurilor generate în zona rurală de către utilizatorii casnici de la gospodăriile plurifamilale:

Biodeșeurile generate în mediul rural, în cadrul gospodăriilor unifamilale, vor fi sortate și valorificate la sursă, direct de către utilizatorii serviciului, prin intermediul unităților de compostare ce le vor avea în dotare. Astfel, biodeșeurile nu vor fi colectate de către operator.

4. Implementarea Instrumentului Economic Plătești Cât Arunci

Implementarea acestui instrument se poate face conform documentului “RECOMANDĂRI PENTRU APLICAREA MODIFICĂRILOR LEGISLATIVE INTRODUSE PRIN ORDONANȚA DE URGENȚĂ NR. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și a ordonanței de urgență a guvernului nr. 196/2005 privind fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 31/2019, publicat de Ministerul Mediului prin:

- modificarea volumelor recipientilor de colectare;
- saci personalizați inscripționați cu coduri de bare și culori diferite în funcție de tipul deșeurilor colectate;
- modificarea frecvenței de colectare;
- prin măsurarea greutateii recipientilor de colectare pentru fiecare tip de deșeuri colectate (reciclabile, biodeșeuri, reziduale, inerte) și fiecare flux (menajere, similare, servicii publice). Pentru implementarea acestui instrument se montează pe recipiente cipuri RFID și etichetă cu coduri de bare pentru identificarea recipientului. Pe autospecialele de colectare a deșeurilor se montează un cântar.

Având în vedere condițiile existente se propune implementarea să se realizeze în funcție de volumul recipientilor alocați gospodăriilor, ținând cont și de recomandările emise de Ministerul Mediului.

Se va aloca gospodăriilor câte un recipient cu un volum prestabilit, de regulă 60 l, pentru fracția de deșeu reziduală și cea biodegradabilă, pentru care se va achita o taxă stabilită unitar în funcție de ofertele depuse de operatori. În cazul în care utilizatorul/beneficiarul serviciului va dori să utilizeze un alt recipient cu un volum mai mare, tariful/taxa care urmează a fi achitată va fi mărită proporțional cu volumul recipientilor solicitați.

Solicitarea se va face către operatorul de colectare, care va pune la dispoziția utilizatorului pubele solicitată, și va comunica de îndată situația către autoritatea publică locală, care va recalcula cuantumul taxei datorate de utilizator.

Pentru monitorizarea adecvată a sistemului pubelelor li se vor aplica cipuri RFID și etichetă cu coduri de bare astfel încât să se realizeze identificarea recipientului, a locației și a volumului acestuia, creându-se astfel o bază de date la care ADI să aibă acces în mod continuu.

Regulile privind implementarea instrumentului economic „plătește pentru cât arunci” prezentate și în Regulamentul de instituire a taxei de salubritate.

5. Fezabilitatea economico-financiară

5.1. Analiza pragului de suportabilitate a tarifului de către populație

Prognoza pragului de suportabilitate al Populației, 2023– 2033

Pragul de suportabilitate al Populației pentru perioada 2023 – 2033 pentru județul Mureș a fost determinat conform Instrucțiunii MFE nr. 46327/03.06.2020 și ale Anexei METODOLOGIA DE ACTUALIZARE A PLANULUI TARIFAR, prin utilizarea machetelor incluse în recomandările MMAP.

Având în vedere că până în prezent nu au fost prezentate oficial date ale recensământului aceste date prezintă datele existente în macheta Instrucțiunii MFE mai sus amintite, existând posibilitatea ca în funcție de datele recensământului acestea să se modifice.

PLAN TARIFAR ACTUALIZAT (tarife maximale exprimate în lei/pers/lună exclusiv TVA)	URBAN	17.33	18.63	20.03	21.54	23.16	24.90	26.77	28.79	30.95	33.28	35.78
	RURAL	10.55	11.34	12.20	13.12	14.10	15.16	16.30	17.53	18.85	20.26	21.79

Conform Dispozițiilor ACB și a altor instrucțiuni, tarifele pentru proprietatea rezidențială (gospodărie) nu trebuie să depășească 1,8% din venitul mediu net (disponibil) pe gospodărie din cea mai săracă decilă, cu TVA (19%) inclus.

Conform Dispozițiilor ACB, tarifele nerezidențiale (agenți economici și instituții ale statului) nu trebuie să fie mai mici decât tarifele rezidențiale (pe gospodărie).

Această metodologie asigură că limita de suportabilitate este impusă utilizatorilor rezidențiali, principiul „poluatorul plătește” se aplică utilizatorilor nerezidențiali și se păstrează lichiditatea financiară a operatorului proiectului.

5.1.1. Opțiuni privind colectarea tarifului aferent serviciului de salubritate

Tarife/taxe distincte

Legea nr. 211/2011 cu modificările și completările ulterioare, a prevăzut la art. 17 lit. (1) c) și f) că autoritățile administrației publice locale ale UAT-ului au obligația:

- să includă în caietele de sarcini și în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate **tarife/taxe distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate;**
- să stabilească și să aprobe începând cu data de 1 iulie 2019 **tarife/taxe distincte pentru beneficiarii serviciului de salubritate** pentru gestionare deșeurilor reciclabile colectate separat, respectiv pentru gestionarea deșeurilor reziduale și biodegradabile.

aceste prevederi au fost preluate întocmai și prin actul de abrogare a Legii 211/2011, OUG 92/2021.

Prin Proiectul finanțat prin POS Mediu s-a agreat stabilirea unui sistem de taxe pentru SMID din județul Mureș, pe baza principiilor care se regăsesc în statutul ADI, care vor include costurile de administrare, de operare și de investiții.

În ceea ce privește producătorii de deșeurii, s-a propus stabilirea unei taxe de salubritate — vizând producătorii de deșeurii solide — pe criteriul zonei în care își au aceștia domiciliul (mediul rural sau urban). Deoarece nu este fezabil să se măsoare cantitățile de deșeurii menajere generate în prezent la nivelul gospodăriilor, se propune ca taxa să fie aplicată per persoană. Aceasta va reflecta principiul „generatorul plătește”, potrivit căruia cel care generează cantități mai mari de deșeurii (de ex., locuitorii zonelor urbane, unde generarea pe cap de locuitor este mai mare decât în mediul rural) plătește mai mult decât acela care generează mai puține (de ex., locuitorii din mediul rural), de asemenea în cazul în care utilizatorii vor solicita pubele cu un volum mai mare taxa acestora va fi modificată proporțional raportându-se la un volum standard de 60 de litri.

Cu privire la deșeurile produse de utilizatorii comerciali, industriali și instituționali (ICI), se propune ca aceștia să plătească o taxă de salubritate direct către CL, în conformitate cu taxa de salubritate stabilită prin Regulamentul de instituire a taxei speciale de salubritate. Taxa va acoperi toate costurile administrative, operaționale, de întreținere și de investiție legate de sistemul de management al deșeurilor.

Pentru activitatea/țile care fac obiectul delegării Taxa va fi colectată de Consiliile Locale, care vor asigura plata operatorilor serviciului, pe baza avizului dat de ADI.

La stabilirea nivelului veniturilor din cadrul proiectului s-a avut în vedere necesitatea constituirii unor fonduri care să permită în principiu întreținerea, înlocuirea și eventuala dezvoltare (fondul

IID) a infrastructurii serviciului. În acest mod se va asigura respectarea prevederilor OUG 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene. Pentru determinarea acestor venituri s-au avut în vedere prevederile HG Nr. 2139 din 30- noiembrie 2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe.

În cadrul taxei ce va fi plătită de către beneficiarii sistemului (populație, instituții și agenți economici) se va stabili o componentă, determinată pe baza prevederilor legale de mai sus, care va asigura înlocuirea și eventuala dezvoltare a infrastructurii și care va fi vărsată de către în contul proprietarilor infrastructurii pentru constituirea fondului IID, în cazul facilităților create/dobândite prin proiecte finanțate prin fonduri europene nerambursabile, sau pentru plata redevenței pentru bunurile puse la dispoziția operatorilor.

Nivelul taxelor va fi diferit în mediul urban față de cel rural, în funcție de rata de generare a deșeurilor, fără a depăși nivelul / pragul maxim stabilit prin Planul anual de evoluție a tarifelor de salubritate în județul Mureș, stabilit conform Instrucțiunii MFE 46327/03.06.2020 privind aspectele financiare aferente operării proiectelor „Sisteme integrate de management al deșeurilor (SIMD) la nivel județean.

Tariful/ taxa pentru activitățile de salubritate va acoperi atât costuri de operare și întreținere aferente serviciului, redevența și o marjă/cota de profit.

Bunurile aflate în proprietate publică, utilizate pentru prestarea serviciilor (), vor fi puse la dispoziția operatorului desemnat în urma procedurii de licitație.

În Situația achiziției bunurilor de infrastructură prin proiecte care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene pentru dezvoltarea infrastructurii serviciilor publice, conform Normelor aprobate prin O.U.G. nr. 198/2005, este obligatorie constituirea, alimentarea și utilizarea fondurilor necesare pentru întreținerea, înlocuirea și dezvoltarea investițiilor realizate prin aceste proiecte, precum și pentru asigurarea fondurilor necesare pentru plata serviciului datoriei publice aferente cofinanțării acestor proiecte. Prin urmare, chiar dacă pentru realizarea acestor investiții nu au fost contractate împrumuturi și nu există o datorie publică care trebuie rambursată, **Fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare (Fondul IID) trebuie constituit pentru a asigura tocmai resursele necesare pentru întreținerea, înlocuirea și dezvoltarea acestor bunuri.**

Mecanism financiar – varianta taxă

Potrivit art. 26, alin. (1), lit. b), din Legea 101/2006, republicată, „*în funcție de natura activităților prestate, atât în cazul gestiunii directe, cât și în cazul gestiunii delegate, pentru asigurarea finanțării serviciului de salubritate, utilizatorii achită contravaloarea serviciului de salubritate prin:*

...

b) taxe speciale, în cazul prestațiilor efectuate în beneficiul întregii comunități locale;

Așa cum arată și textul de lege antemenționat, finanțarea serviciilor de salubritate prin taxă presupune instituirea unei taxe de salubritate ce va fi plătită de populație, în calitate de beneficiar final al serviciilor de salubritate.

Această taxă va fi unică și va include toate elementele de cost ale serviciului de salubritate, de la colectare, transfer, sortare, tratare și eliminare la depozitul conform.

Așadar, având în vedere prevederile legale prezentate mai sus, prezentăm în continuare mecanismul financiar prin taxă.

UAT-urile vor institui și colecta taxa de salubritate. Operatorul delegat va încheia contractul de delegare cu ADI Ecolect Mureș în numele UAT-urilor delegare din zona 4 Reghin și va emite factura către fiecare UAT, în care este menționată cantitatea de deșeuri efectiv colectată.

În acest flux, ADI Ecolect Mureș va avea și rol de monitorizare a cantităților de deșeuri colectate și transportate pe fluxuri de deșeuri, prin intermediul copiilor aferente documentelor de plată și justificative emise de Operatorul delegat către UAT-urile deservite

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PRIVIND MECANISMUL DE PLATĂ ÎN CADRUL CONTRACTULUI DE DELEGARE

Având în vedere mecanismul de plată stabilit prin Aplicația/cererea de finanțare POS Mediu, asumat prin Documentul de poziție proiectului și ținând cont de avantajele mecanismului de tarifare privind implementarea principiului „*plătește pentru cât arunci*” stabilit inițial prin O.U.G. nr. 74/2018, **se recomandă mecanismul de plată prin taxa specială de salubritate.**

5.2. Analiza economico-financiară din perspectiva costurilor aferente activității efectuate

În estimarea cheltuielilor de gestionare a deșeurilor pentru activitățile efectuate s-a avut în vedere prevederile Planului județean de gestionare a deșeurilor, unde sunt indicate costurile de operare care includ și profitul, actualizate prin aplicarea IPC INSEE, costurile de investiții, precum și nivelul redevenței și al campaniilor de conștientizare.

Pentru **activitatea de colectare** s-au estimat următoarele costuri:

Cost operare euro cf. PJGD	43,40
curs euro leu	4,93
IPC*	17,78
Cost operare lei/tonă	230,95
Cantitate Cf. CS	15.264,67
Cost total operare anual	3.525.375,57

Investiții amortizare+ saci cf. CS	2.327.911,25
Redevență Cf. contract	488.269,55
Campanii conștientizare (pop X 2 lei) cf. CS	177.414
Cost total anual	6.518.970,37
Valoare contract (10 ani)	65.189.703,70
Cost lei/tonă	427,06

Pentru **activitatea de operare a stației de transfer**, care include și transportul către instalațiile de tratare a deșeurilor menajere și reciclabile, se estimează următoarele:

Cost operare euro cf. PJGD	15,1
Curs euro leu	4,93
IPC*	6,19
Cost operare lei/tonă	80,35
Cantitate Cf. CS	15.264,67
Cost total operare anual	1.226.516,23
Investiții amortizare Cf. CS	165.375
Redevență Cf. contract	41.733,01
Campanii constientizare (pop X 2 lei) cf. CS	0,00
Cost total anual	1.433.624,24
Valoare contract (10 ani)	14.336.242,4
Cost lei/tonă	93,92

*Perioada de referință aprilie 2021 – iunie 2022

6. Aspecte de mediu și sociale

6.1. Aspecte de mediu

Din punct de vedere al protecției mediului, desfășurarea activității de colectare și transport a deșeurilor municipale trebuie să acopere două aspecte majore:

- a) Aspecte referitoare la monitorizarea impactului asupra mediului pe care îl au activitățile desfășurate – care vor fi cuprinse și în autorizațiile de mediu pentru desfășurarea acestor activități;
- b) Aspecte referitoare la atingerea țintelor prevăzute în legislația de mediu privind deșeurile.

6.1.1. Aspecte referitoare la monitorizarea impactului asupra mediului pe care îl au activitățile desfășurate

Obligațiile care revin operatorilor de salubritate pentru a asigura un impact negativ minim asupra mediului datorat activităților desfășurate sunt:

- asigurarea colectării separate a deșeurilor, neamestecarea lor în mașinile de colectare;
- interzicerea abandonării deșeurilor sau eliminării/evacuării lor în alte spații decât cele prevăzute prin autorizația de mediu;
- transportarea deșeurilor cu mijloacele de transport doar pe rutele autorizate și doar către instalațiile de transfer/tratare pentru care au primit permis;
- menținerea separată a fluxurilor de deșuri colectate;
- menținerea curată a punctelor de colectare administrate, puse la dispoziție/concesionate de Autoritatea Contractantă;
- menținerea în stare de igienă și funcționare bună a mijloacelor de transport utilizate în activitate, pentru asigurarea unor niveluri minime pentru consumul de carburanți și emisii de noxe în atmosferă;
- păstrarea unei evidențe exacte a cantităților de deșuri colectate și transportate și a trasabilității lor;
- respectarea tuturor măsurilor impuse prin autorizația de mediu, autorizația sanitară, autorizația de funcționare și licența de operare.

6.1.2. Aspecte referitoare la atingerea țintelor prevăzute în legislația de mediu privind deșeurile municipale

Obiectivele și țintele sunt deosebit de importante în definirea alternativelor tehnice, în elaborarea Studiului de oportunitate și a Regulamentului de salubritate, dar și în elaborarea documentațiilor de atribuire pentru delegarea gestiunii activității de operare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor.

Obiectivele și țintele privind gestionarea deșeurilor municipale sunt prezentate în capitolul 3 iar dintre acestea, unele obiective și ținte reprezintă criterii pentru stabilirea indicatorilor de performanță pentru viitorul contract/contracte de delegare.

Termenele de îndeplinire a țintelor sunt stabilite pe baza prevederilor legale.

Din punct de vedere al activității de colectare și transport al deșeurilor municipale elementul cel mai important este rata de capturare care trebuie asigurată pentru atingerea țintelor. Aceste rate sunt prezentate în secțiunile anterioare.

6.2. Aspecte sociale

În situația actuală, un procent însemnat din populația angajată în gestionarea deșeurilor este implicată neoficial, efectuând activități necompatibile cu gestionarea igienică a deșeurilor, fiind expusă la riscuri de îmbolnăvire și rănire.

Există două categorii de persoane a căror sănătate va beneficia de pe urma proiectului, și anume:

- lucrătorii implicați în gestionarea deșeurilor;
- populația în general.

Funcționarea corespunzătoare a sistemului de management al deșeurilor va îmbunătăți semnificativ starea de sănătate și gradul de siguranță al populației, reducând poluanții emiși în mod semnificativ din punct de vedere cantitativ și calitativ.

Prin creșterea nivelului calitativ al serviciilor de salubritate, comunitățile locale vor beneficia de o îmbunătățire a calității mediului și implicit a sănătății populației. De asemenea, organizarea unui serviciu de salubritate centralizat în mediul rural vor conduce la creșterea gradului de satisfacție a populației cu privire la prestarea acestor servicii.

În cadrul procedurii de delegare a serviciilor, se va solicita operatorilor să se certifice conform ISO 9001 și ISO 14001 privind sănătatea și securitatea în muncă.

Extinderea activităților în sectorul managementului deșeurilor și gradul mai ridicat de automatizare a activităților nu vor produce o scădere a numărului de muncitori, ci apariția unor noi categorii de locuri de muncă care necesită abilități de un nivel mai ridicat, cu un nivel de salarizare aferent.

Datorită tehnicilor noi de gestionare a deșeurilor implementate și în urma operării conforme a instalațiilor nu vor exista grupuri de populație afectate negativ.

7. Analiza contractuală și instituțională

7.1. Opțiuni legale privind delegarea operării serviciului

Din punct de vedere legal, conform art.22 din Legea 51/2006, gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în gestiune directă sau gestiune delegată.

Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h) din Legea 51/2006, fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.

Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii. Gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice implică punerea la dispoziția operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

Având în vedere prevederile art. 22 alin.(1) din legea 51/2006 potrivit cărora autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor, la momentul luării deciziei privind alegerea tipului de gestiune, criteriile care pot sta la baza justificării alegerii uneia dintre modalitățile de gestionare a serviciilor sunt de natură socială, de mediu, instituțională și financiară.

Din punct de vedere al motivelor sociale și de mediu se constată că nu poate exista vreo diferențiere care să conducă la crearea unor avantaje sau dezavantaje între cele două modalități de gestiune. Practic, în ambele modalități de gestionare, oricare ar fi cerința de mediu sau socială impusă eventualului operator, aceasta trebuie și poate fi îndeplinită de operator indiferent de modalitatea de gestiune aleasă.

O situație diferită se întâlnește în cazul criteriilor financiare. În actualele condiții economice se apreciază că o delegare a serviciului este recomandată, având în vedere că pentru asigurarea prestării activităților care vor face obiectul delegării este necesar un volum ridicat de investiții, constând în echipamente și utilaje, care ar conduce la necesitatea alocării de către autoritățile publice a unor fonduri bugetare, cu posibile consecințe nedorite care decurg din această situație, cum ar fi limitarea finanțării altor servicii publice, neefectuarea unor investiții, afectarea funcționării normale a autorității publice sau creșterea gradului de îndatorare, în cazul în care autoritatea publică apelează la contractarea unor credite pentru susținerea investițiilor în infrastructura serviciului de salubritate.

Însă, principalul motiv care duce la necesitatea delegării serviciilor este dat de condiționalitățile instituționale, respectiv cele stabilite prin POS Mediu, reflectate corespunzător în Contractul de finanțare încheiat între Consiliul Județean Mureș și Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice prin Direcția Generală AM POS Mediu, în calitate de Autoritate de Management.

Astfel, în Analiza Instituțională, document care a stat la baza aprobării proiectului SMID Mureș, anexă la Contractul de finanțare menționează în mod explicit : „*Gestiunea comună a activităților*

componente ale serviciilor de salubritate, care se află în responsabilitatea membrilor Asociației, va fi realizată sub forma gestiunii delegate, în baza contractelor de delegare a gestiunii care vor fi atribuite operatorilor în urma procedurilor de licitație publică organizate în acest scop.” Aceeași condiționalitate se regăsește și Studiul de fezabilitate și Cererea de finanțare.

În consecință, condiționalitățile cuprinse în anexele Contractului de finanțare (Studiu de fezabilitate, Cererea de finanțare și Analiza instituțională) stabilesc obligativitatea delegării serviciilor unor operatori desemnați în urma unor proceduri competitive de achiziție publică. În caz contrar toate cheltuielile efectuate vor putea fi considerate neeligibile, urmare a nerespectării condițiilor de implementare prevăzute în contractul de finanțare și în programul operațional prin care s-a asigurat finanțarea construirii infrastructurii.

7.2. Opțiuni privind Tipul de contract și Procedura atribuire a serviciului

În conformitate prevederile art.29 alin.(8) din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi: **a)** contract de concesiune de servicii și **b)** contract de achiziție publică de servicii.

Potrivit prevederilor art. 230 din Legea 98/2016, respectiv art.8 din legea 101/2016, “ *Prin studiul de fundamentare ... entitatea contractantă are obligația să analizeze dacă atribuirea contractului implică transferul unei părți semnificative a riscului de operare către operatorul economic.*

(2) În cazul în care, ca urmare a analizei prevăzute la alin. (1), entitatea contractantă constată că o parte semnificativă a riscului de operare, ..., va fi transferată operatorului economic, contractul va fi considerat contract de concesiune,

(3) În cazul în care, ca urmare a analizei prevăzute la alin. (1), entitatea contractantă constată că o parte semnificativă a riscului de operare, ... nu va fi transferată operatorului economic, contractul respectiv va fi considerat contract de achiziție publică sau contract sectorial, după caz”

Conform art. 6 din Legea 100/2016, atribuirea unui contract de servicii implică întotdeauna transferul către concesionar a **unei părți semnificative a riscului** de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea lucrărilor și/sau a serviciilor respective.

La aliniatele următoare ale aceluiași articol se precizează că:

O parte semnificativă a riscului de operare se consideră transferată atunci când **pierderea potențială** estimată suportată de concesionar **nu este una neglijabilă** și că

Riscul de operare este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții: **a)** este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune; **b)** implică expunerea la fluctuațiile pieței; **c)** ca efect al asumării riscului de operare, concesionarului nu i se garantează, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea lucrărilor sau a serviciilor.

Riscul de operare poate consta în:

- a) fie riscul de cerere - riscul privind cererea reală pentru lucrările sau serviciile care fac obiectul concesiunii de lucrări sau de servicii;
- b) fie riscul de ofertă - riscul legat de furnizarea lucrărilor sau a serviciilor care fac obiectul concesiunii de lucrări sau a concesiunii de servicii, în special riscul că furnizarea serviciilor nu va corespunde cererii. Riscul de ofertă poate fi împărțit în riscul de construcție și riscul operațional legat de disponibilitatea serviciilor atunci când construcția și operarea constituie cele două mari faze ale proiectului de concesiune;
- c) fie ambele riscuri, de cerere și de ofertă ”

Având în vedere că ne aflăm în cazul unui contract prin care urmează să se realizeze delegarea gestiunii unor activități specifice ale serviciului de salubritate se poate concluziona că riscul major care nu garantează recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea serviciilor ar putea consta în lipsa sau existența unor cantități reduse de deșeuri, care poate fi considerat un risc de cerere. Pe lângă acest risc evident se mai pot aloca în sarcina operatorului o serie de alte riscuri, cum ar fi asumarea creșterii anumitor costuri - creșteri salariale, combustibil, costuri ale altor operatori etc.

Impunerea și asumarea riscurilor de către operator va conduce implicit la imposibilitatea acoperirii finanțării serviciului de către operator în condițiile de calitate inițial asumate, ceea ce ar putea avea ca efect fie încetarea intempestivă a contractului, fie scăderea calității serviciului cu efecte nedorite din punct de vedere social sau de mediu.

Pe de altă parte, atribuirea unui contract de concesiune conduce la imposibilitatea aplicării integrale a prevederilor Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților aprobate prin Ordinul ANRSC 109/2007, deoarece anumitor cheltuieli care sunt vizate de acest act normativ, li se vor aplica riscurile impuse prin documentație, situație care efectiv va conduce la imposibilitatea acoperirii costurilor de operare.

În consecință se constată că atribuirea unui contract de achiziție publică de servicii va permite impunerea unor condiții de calitate ridicată a serviciului și menținerea acestora în tot cursul derulării contractului, operatorul neajungând în situația de a fi în imposibilitatea de acoperire a costurilor.

7.3. Durata delegării serviciului

Conform prevederilor actelor normative în vigoare (Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice), durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată **și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional prin contractul de delegare.**

Având în vedere că:

- Operatorii desemnați vor trebui să investească **în autogunoiere** (de diferite capacități) și alte vehicule de colectare, deoarece prin proiect nu s-au achiziționat autogunoiere pentru colectarea, transportul și transferul deșeurilor; de asemenea, operatorii vor trebui să investească și în **recipienți pentru colectarea deșeurilor**,
- Conform *HG 2139/ 2004 Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe*, la poziția 2.1.24.5. *Mașini, utilaje și instalații pentru tratarea deșeurilor*, durata normală de funcționare este de 8-12 ani, iar la poziția 2.1.24.6. *Recipiente pentru depozitarea deșeurilor menajere* durata este de 6-10 ani;

Durata propusă pentru contractele de delegare a gestiunii activităților de colectare și transport a deșeurilor este de 10 ani, având în vedere că această durată constituie durata medie de funcționare mașinile și utilajele necesare prestării serviciului și durata maximă de funcționare pentru recipientele de colectare

Ținând cont de situația preconizată pentru funcționarea SMID Mureș:

- Valori mari de investiții care urmează a fi realizate de viitorii operatori pentru a se putea respecta prevederile legale (colectarea pe 3 fracții a deșeurilor reciclabile, implementarea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor, implementarea instrumentului economic “plătești cât arunci”)

o durată mai mică de 10 ani a contractelor de delegare pentru zonele din județul Mureș conduce la costuri mari care depășesc suportabilitatea populației pentru plata serviciilor.

În concluzie durata propusă pentru contractul de delegare a serviciilor de colectare și transport a deșeurilor municipale și transfer este de 10 ani.